

VAALAN KUNNAN OSAVUOSIKATSAUS 1–8/2020

1 KOKO KUNTA

- 1.1. Yleinen taloudellinen katsaus
- 1.2. Väestö ja työllisyys
- 1.3. Henkilöstö
- 1.4. Talouden toteuma
- 1.5. Verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot ja -kulut

2 HALLINTO-OSASTO

- 2.1 Vaalit
- 2.2 Tarkastustoimi
- 2.3 Hallinto- ja talouspalvelut
- 2.4 Elinkeinopalvelut
- 2.5 Maaseututoimi
- 2.6 Työllistäminen
- 2.7 Oulunkaaren kuntayhtymä

3 HYVINVOINTIOSASTO

- 3.1. Hyvinvointipalvelut
- 3.2. Nuorisopalvelut
- 3.3. Kulttuuripalvelut
- 3.4. Kirjastopalvelut

4 SIVISTYSOSASTO

- 4.1 Sivistystoimen hallinto
- 4.2 Perusopetus
- 4.3 Lukio
- 4.4 Kansalaisopisto
- 4.5 Varhaiskasvatus

5 TEKNINEN OSASTO

- 5.1 Ruoka- ja siivouspalvelut
- 5.3 Maanrakennus
- 5.4 Talonrakennus / kiinteistöhuolto
- 5.5 Rakennusvalvonta
- 5.6 Investointitilanne

6. TYTÄRYHTEISÖT

- 6.1. Kiinteistö Oy Vaalan Niska
- 6.2. Vaalan Vesi ja Lämpö Oy

1 KOKO KUNTA

1.3. Yleinen taloudellinen katsaus

Talousarviokausi 2020 tiedettiin jo sitä valmisteltaessa taloudellisesti haasteelliseksi. Poikkeusolot ja sen jälkeinen koronatilanteen epävarmuus ovat tehneet kuluneesta vuodesta haasteellisen ja tulevan taloudellisen tilanteen kehityksen arvioiminen on poikkeuksellisen haastavaa. Koronaepidemian vaikutuksia kuntatalouden tulevaisuuteen on vielä vaikea arvioida. Keväällä Vaalan kunnan verotuloennuste laski vuodelle 2020 660 000 euroa verrattuna talousarvioon mutta sen jälkeen tilanne on parantunut. Viimeisen ennusteen mukaan tämän vuoden veroennuste on noin 200 000 euroa talousarviota pienempi Loppuvuoden ja tulevan talousarviovuoden ennusteisiin tulee vaikuttamaan syksyn 2020 mahdollinen koronatilanteen vaikeutuminen ja siitä mahdollisesti seuraavat kansainväliset ja kansalliset taloudelliset haasteet.

Kuntien tuloja vähentäviä vaikutuksia tulevat olemaan kunnallisveron ja yhteisöveron arivioutua heikompi kertyminen sekä kokoontumis- ja liikkumisrajoituksista johtuen maksutuottojen huono kertymä. Vaalan kunnassa kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tuotot ovat normaalioloissakin vähäisiä, koska kunta on tehnyt strategisia valintoja panostaa ennaltaehkäiseviin palveluihin tarjoamalla esimerkiksi liikuntatilat ja yhdistysten kokoontumistilat maksutta käyttöön. Vuoden 2020 alusta lähtien Vaalassa myös varhaiskasvatus on ollut maksutonta, joten päivähoitomaksujen heikompi tilitys ei kosketa Vaalaa valtaosaa muiden kuntien tavoin. Myöskään joukkoliikenteen osalta odotettavat tulojen vähennykset eivät koskeva Vaalaa – päinvastoin asiointi- ja koulukyytien vähentymisestä on kertynyt säästöjä. Välttämättömiä hankintoja on yritysten taloustilanteen kohentamiseksi aikaistettu ja ei-välttämättömät hankinnat on jätetty tekemättä. Investointisuunnitelma ja käyttötalouden budjetti on avattu uudelleen. Joudumme jatkossakin entistä painokkaammin pohtimaan ja tekemään toimenpiteitä, joilla turvaamme kunnan tulojen ja kulujen tasapainon ja välttämään velkataakan kasvattamisen.

Koronaepidemian epidemian vaikutukset saattavat näyttäytyä myös muissa kunnan tuloissa, kuten myyntituloissa (tontit, kiinteistöt), vuokratuloissa (maanvuokrat, kiinteistöt), sijoitusten tuottojen heikkenemisessä, luottotappioissa sekä kehitystoiminnan ja hankkeiden jäädyttämisenä. Vallitsevissa oloissa kunta on panostanut elinkeinoihin resursoimalla yhden työntekijän työaika osittain yritysten ja kunnan yhteistyön. Lisäksi Vaalan ja Muhoksen kunnat ovat hankkeen kautta saaneet elinvoimakoordinaattorin Humanpolis Oy:n palvelukseen. Hankkeen tarkoituksena on auttaa yrityksiä selviämään korokriisin yli kehittämällä toimintaa. Kunta on myös panostanut poikkeusoloissa haettaviin hankkeisiin, josta hyvänä esimerkkinä on kesäkuussa alkanut Digiverty-hanke. Sen tavoitteena on kehittää, ohjeistaa ja kouluttaa työttömien ja kunnan työntekijöiden digipalvelujen käyttöä.

Kuntien menojen lisäykset koronaepidemian johdosta tulevat olemaan myöskin merkittäviä. Keskeisimpänä menojen osalta ovat kasvaneet sote-menot: henkilöstökulut, infektio-osaston perustaminen, hoitotarvikkeiden kustannukset, laboratoriotutkimukset ja lisätilatarpeet ja jo sovittujen sopeuttamistoimenpiteiden peruuntuminen ovat selvästi nähtävissä jo nyt. On myös huomioitava, että kiireettömien hoitojen perumiset tuovat lisäkustannuksia loppuvuodelle ja tulevalle talousarviovuodelle. Sote-palveluiden ns. korjausvelan purkaminen tullenee kustannettavaksi loppuvuodesta alkaen. Lisäksi esimerkiksi pelastustoimen varallaolosta, lisääntyneistä ICT-menoista ja tietojärjestelmien käyttöönotosta sekä kokonaan uusista toiminnoista, kuten yli 70-vuotiaiden kuntalaisten kotipalveluiden laajentamisesta seuranneet menot kasvattavat käyttötalouden kuluja. Työllisyydenhoitoon liittyvät kulut myös kuormittavat kunnan taloutta lomautusten, irtisanomisten ja mahdollisten konkurssien myötä. Vapaaehtoistyön kustannukset ovat myös budjetoimattomia lisäkuluja.

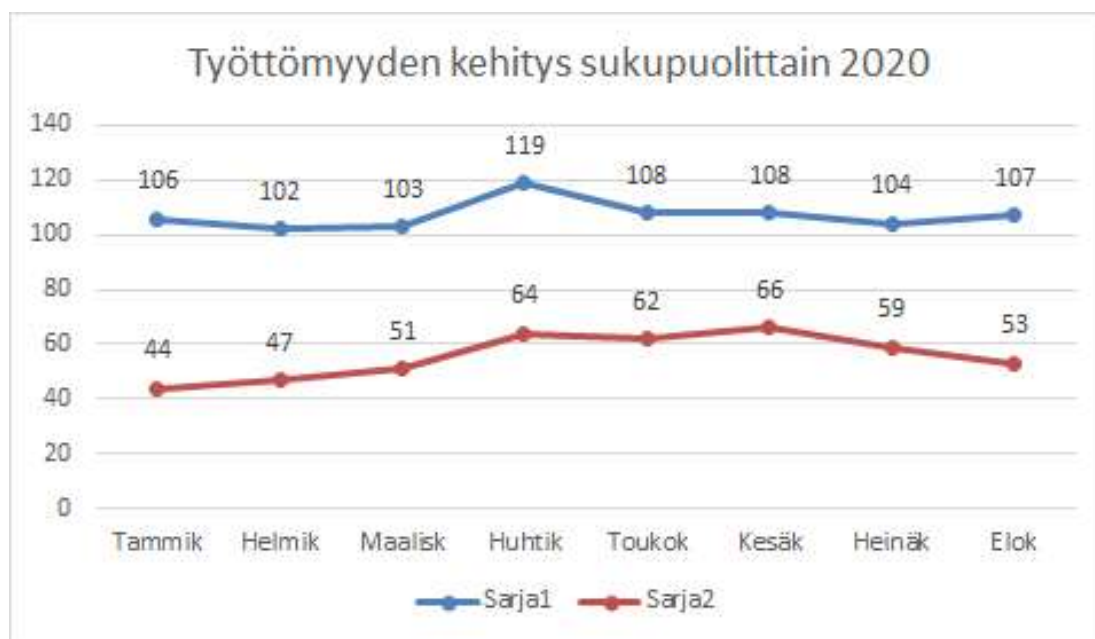
Koronaviruksesta johtuva häiriötilanne on yhteiskunnallemme täysin uusi tilanne, eikä kaikkia vaikutuksia pystytä millään haarukoimaan tai niiden suuruutta arvioimaan, eihän kriisin pituuttakaan pystytä vielä varmasti ennakoimaan.

1.2. Väestö ja työllisyys

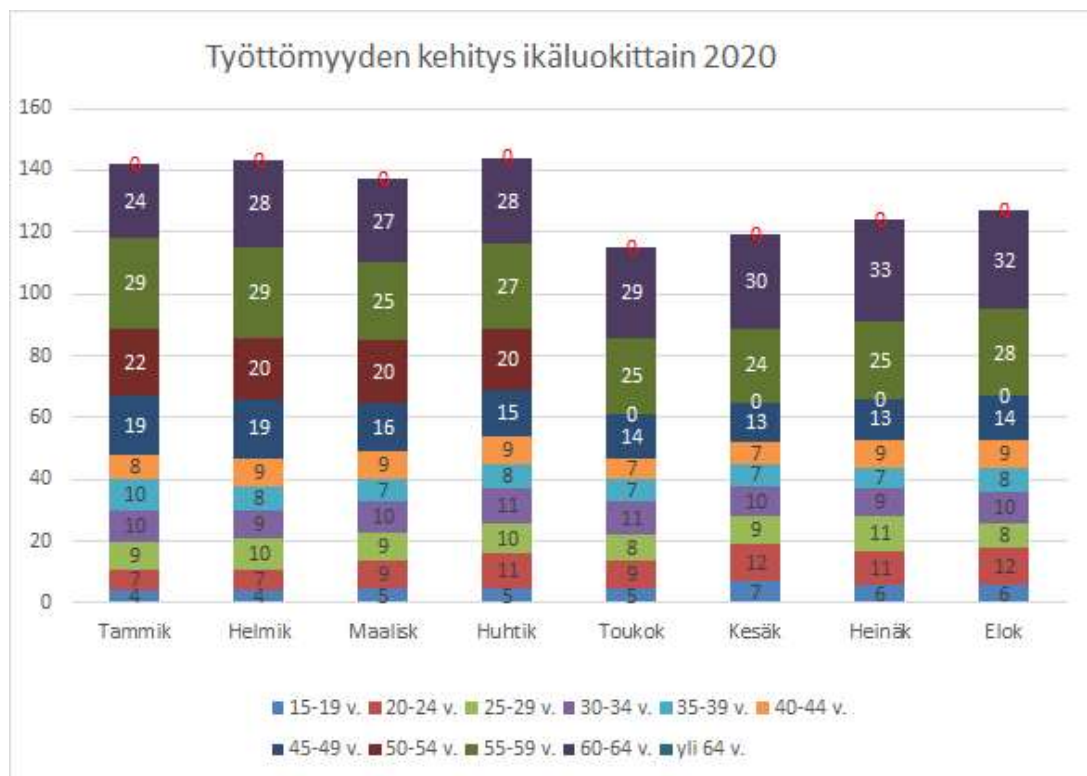
Väestön kehitys (+ muuttoliikkeen ja syntyvyyden/kuolleisuuden osuus siitä). Vaalan asukasluku on laskenut alkuvuoden aikana neljälläkymmenelläkolmella asukkaalla.

	1.1-14.10.2020
Asukkaita kunnassa:	2770
Muuttanut kuntaan:	86
Muuttanut kunnasta:	-100
Kuollut:	-29
Muutos vuoden alusta:	-43

Työllisyyden kehitys. Alla olevassa kaaviossa on huomioitu myös lomautetut työntekijät. Lomautettujen määrä on tasaantunut. Huhtikuussa lomautettuna oli 41 henkilöä, syyskuussa 11 henkilöä.

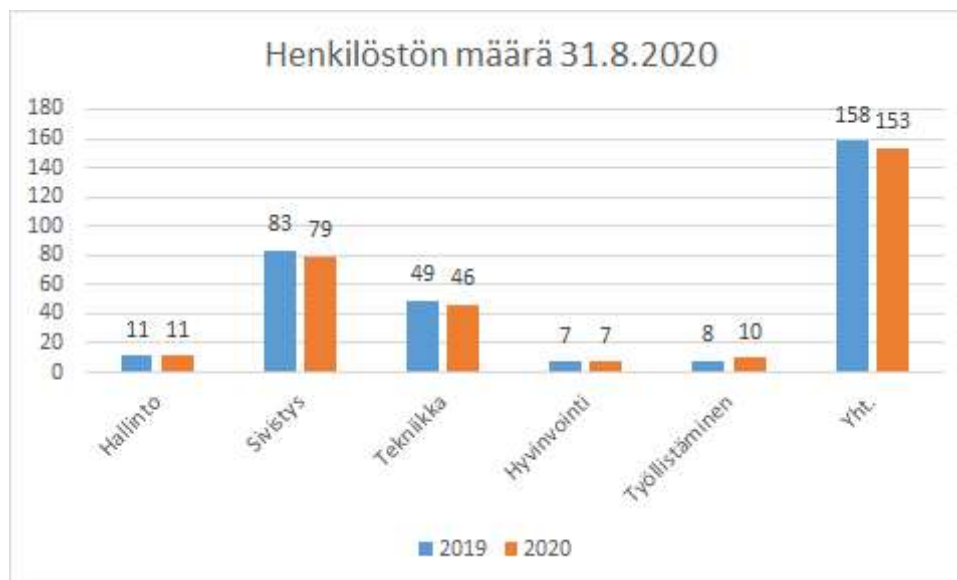
Työttömyyden kehitys ikäluokittain

Yllä olevassa kaaviossa ei ole huomioitu lomautettuja. Syyskuussa lomautettuja oli 11 työntekijää. Ilman lomautettuja Vaalan työttömien määrä on laskenut alkuvuonna.

1.3. Henkilöstö

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä on pysynyt lähes ennallaan verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen.

Sairauspoissaolo- ja tapaturmapäivät

	Sairauspäivät	Tapaturmat
	1.1.-28.10.2020	1.1.-28.10.2020
Hallinto	59	14
Työpaja	134	44
Sivistystoimi	598	57
Tekninen toimi	974	25
Hyvinvointi	60	0
Yhteensä	1825	140

Lomapalkkavelka vuosilta 2019 ja 2020. Lomapalkkavelka kertoo, paljonko kunnalla on sellaista työntekijöille kertynyttä palkkaa, jota ei ole vielä maksettu. Tähän sisältyvät myös sosiaalikulut.

Lomapalkkavelka	
1-8/2019	1-8/2020
506 803 €	502 244 €

1.4. Talouden toteuma

Koko kunnan osalta toimintatuotot (n. 2 181 000 €) ovat toteutuneet alle talousarvion (60,8 %). Toimintakulut ovat hieman alittaneet tasaisen kertymän laskennallisen osuuden, n. 17 492 000 € (64,4 %).

Henkilöstökulut ovat n. 4 345 000 € (63,5 %) ja noin 87 000 € alle vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna.

Palvelujen ostot ovat ensimmäisellä vuosikolmanneksella 11 824 000 € (64,5 %).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittävät tasaisen toteuman 3 prosentilla. Vuoden toisen kolmanneksen toteutuma on yhteensä n. 919 000 €. (63,6%)

Avustusten määrä on n. 255 000 € (72,5 %). Määrä tasaantuu loppuvuodesta, joten ylitys tässä vaiheessa ei aiheuta huolta. Muut toimintakulut ylittävät tasaisen kertymän ollen n. 149 000 € (71,7 %).

Osastoittain tarkasteltuna kunnan toimintakulut ovat vuoden 2020 toisella kolmanneksella toteutuneet seuraavasti:

- Hallinto-osasto 64,2 %
- Hyvinvointi-osasto 41,2 %
- Sivistysosasto 57,6 %
- Tekninen osasto 80,2 %.

1.5. Verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot ja -kulut

Vuoden 2021 osalta verotulojen ja valtionosuuksien ennusteet näyttävät tässä kohdassa vuotta kohtuullisen hyvältä. Verotuloennuste on vuodelle 2020 näyttää kunnan osalta parantuneen oleellisesti sitten edellisen osavuositarkastuksen ollen 10 967 000 euroa. Seuraavalle vuodelle ennustetaan kasvua noin 530 000 euroa verotulojen ollessa 11 497 000 euroa. Vuoden 2021 verotuloennuste on noin 329 000 euroa vuoden 2020 talousarviota suurempi.

Vuoden 2020 valtionosuudet ovat nousseet valtion tukipaketin avulla 489 000 euroa verrattuna talousarvioon 2020. Tämän vuoden valtionosuusennuste on 13 697 000 euroa. Vuoden 2021 valtionosuudet ovat ennusteen mukaan nousemassa noin 57 000 eurolla verrattuna talousarvioon 2020 ollen noin 13 266 000 euroa. On kuitenkin huomioitava, että vuodelle 2020 kunnan saama valtion osuus nousi koronatilanteen vuoksi noin 300 000 eurolla, joka vähennetään vuoden 2021 valtionosuudesta.

Kunnan osalta toimintatuotot ovat elokuun loppuun mennessä toteutuneet alle talousarvion (n. 2 181 000 €/60,8 %). Toimintakulut ovat alittaneet talousarvion noin 2,3 prosentilla ollen n. 1 749 200 €.

Erikoissairaanhoidon kustannuksien kehitys vuonna 2020 on ollut kunnan kannalta myönteinen. Elokuun loppuun mennessä erikoissairaanhoidon kustannukset ovat alittaneet talousarvion noin 399 000 eurolla. On kuitenkin huomioitava, että koronatilanteen vuoksi ei kiireettömiä hoitoja on peruttu ja niiden kustannukset tulevat näkymään myöhemmin. Oulunkaaren kuntayhtymän oma toiminta on ylittänyt talousarvion noin 120 000 eurolla.

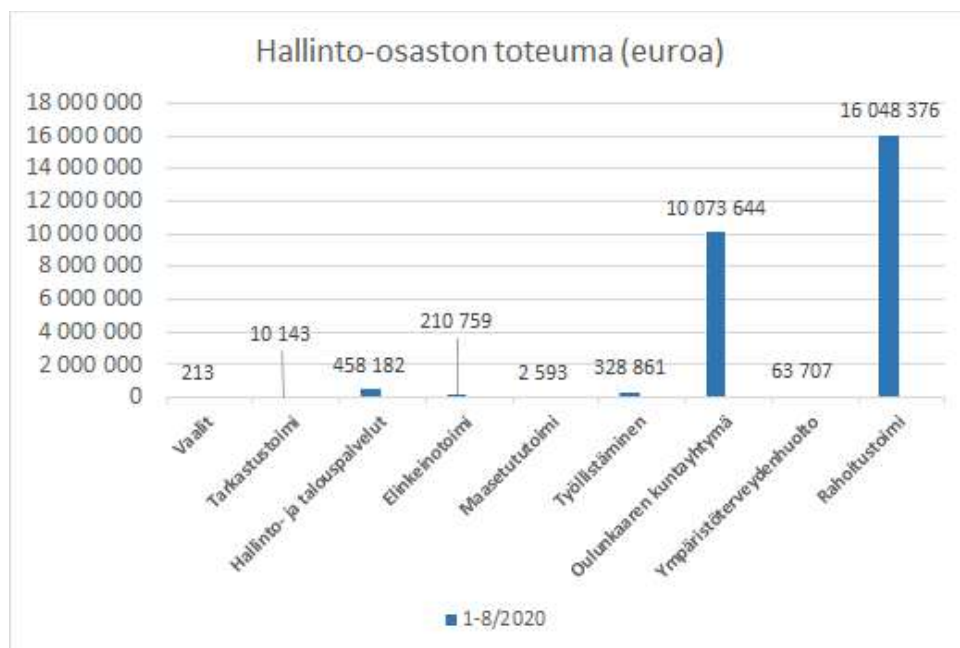
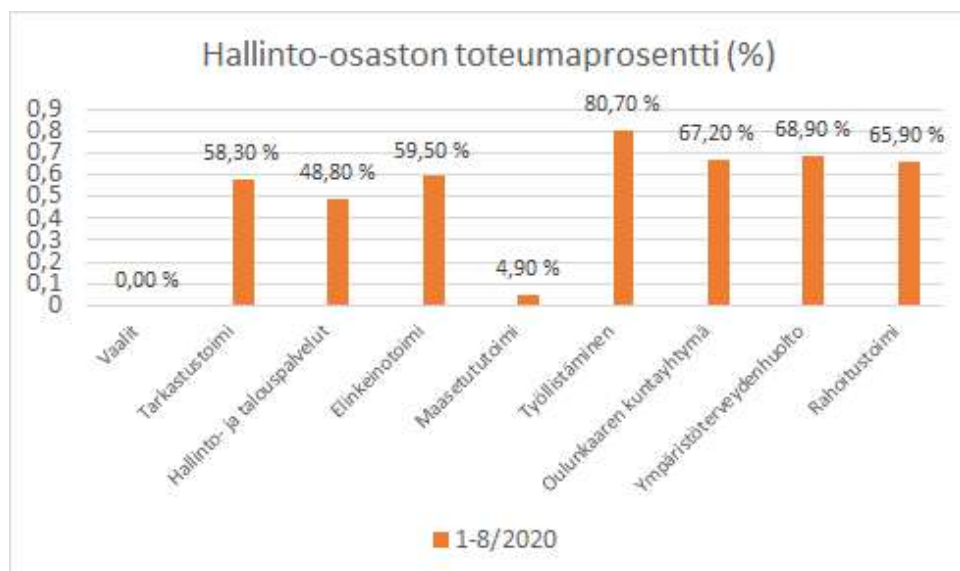
2 HALLINTO-OSASTO

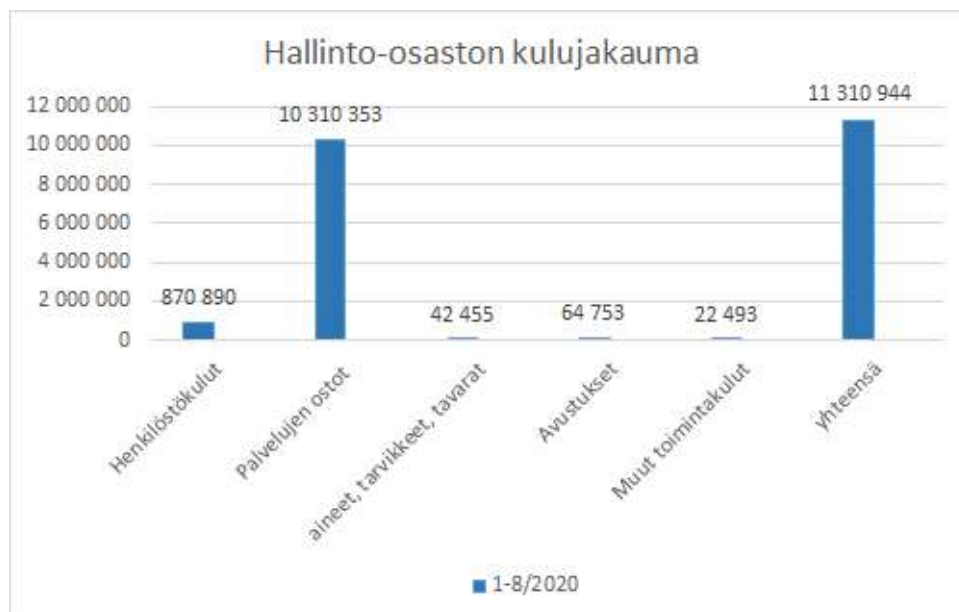
Hallinto-osaston talous on toteutunut toimintakulujen osalta suunnitellusti ollen n. 11 311 000 euroa (66,1 %). Toimintatuotot ovat alle talousarvion ollen n. 163 000 € (41,4 %).

Tuottojen osalta on tulee huomioida, että työhyvinvointihanke ei ole alkanut vuoden alusta, kuten talousarviossa on suunniteltu. Hanke on alkanut Vaalan osalta 17.8.2020. Tämän vuoksi myös hankkeen tuottoja jää saamatta. Hankkeen aloitusta jouduttiin siirtämään rahoittajan pyynnöstä, jotta hankkeen kokonaiskuluja saatiin laskettua. Myös toiminnassa olevien hankkeiden tulot tuloutuvat viiveellä.

Koronatilanteen vuoksi osa hallinto-osaston työntekijöistä on tehnyt pääosin etätöitä heinäkuun loppuun saakka. Samoin päätäntäkelinten kokouksia on pidetty etäkokouksena tai osittain etänä eli hybridimallilla. Näiden syiden vuoksi henkilöstön työvälineisiin ja kokousten striimauksiin on jou-

duttu investoimaan eikä näitä kuluja ole huomioitu talousarviossa. Poikkeusolojen alkaessa kunnanvirasto suljettiin toukokuun loppuun saakka. Poikkeusolot vaikuttivat myös työllistämispalveluihin. Työpaja suljettiin ja Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta –hankkeen toiminta siirrettiin etätoiminnaksi. Työllistämispalvelut ovat poikkeusolojen päätyttyä toimineet normaalisti.

2.1 Vaalit

Vuonna 2020 ei ole vaaleja.

2.2 Tarkastustoimi

Tarkastuslautatunta on kokoontunut säännöllisesti. Ei erityistä raportoitavaa.

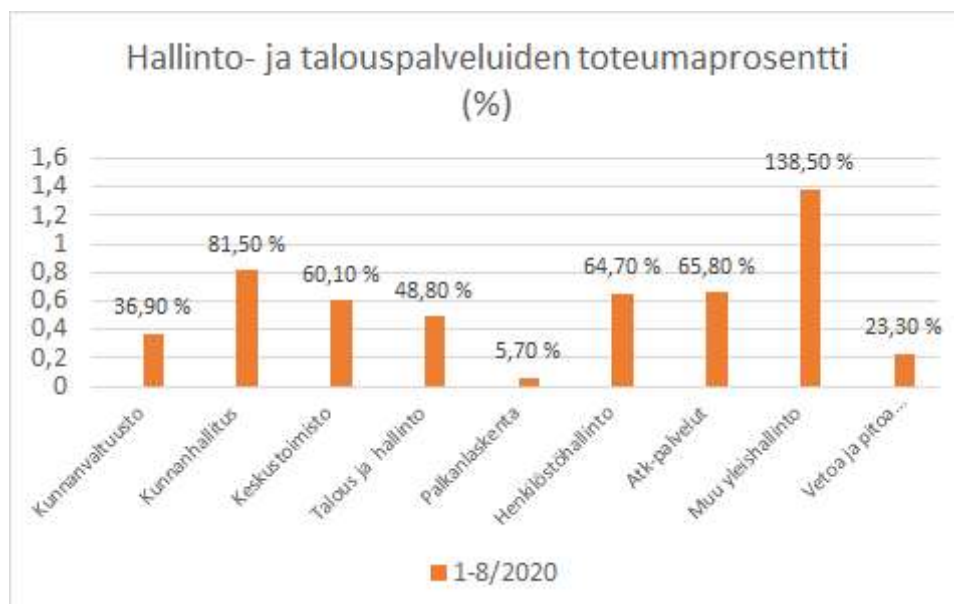
2.3 Hallinto- ja talouspalvelut

Hallinto- ja talouspalveluiden talous on alittanut toimintakulujen osalta talousarvion tasaisen toteuman reippaasti ollen noin 468 000 euroa (48,9 %). Toimintatuottojen toteumaprosentti on ollut 8,0 ollen noin 9800 euroa. Toimintatuottojen vähäistä totetumista selvittää useat asiat. Vetoa ja pitoa kuntatyöhön -hanke ei käynnistynyt vuoden alusta vaan se alkoi elokuussa. Työterveyshuollon Kelan korvaus ja koulutuskorvaus on maksettu kunnalle mutta sitä ei ole vielä tilitetty oikealle kustannuspaikalle. Summa on yhteenä noin 38 000 euroa. Kaisanet ei ole vielä makanut kunnalle korvausta valokuitusopimuksen korvauksesta.

Koronatilanteen vuoksi aikaisempaa suurempi osa henkilöstöstä on tehnyt etätöitä. Kunnassa on ollut etätyösuositus, vaikka poikkeusolot ovatkin loppuneet. Alustavasti kyselyjen perusteella etätö on lisännyt työntekijän työhyvinvointia. Tätä tullaan vielä kartoittamaan loppuvuodesta. Myös päätäntäelinten kokouksiin on voinut osallistua etänä.

Kunta on pyytänyt tarjouksia työajan seurannasta. Osa työntekijöistä kuuluu Titanian työvuorosuunnitteluohjelman piiriin. On kuitenkin suuri osa työntekijöitä, jotka eivät kuulu työvuorosuunnittelun piiriin eikä heillä on työaikakirjanpitoon varattua ohjelmaa. Tähän tarpeeseen pyritään vastaamaan mahdollisimman pikaisesti.

Työhyvinvointihanke käynnistyi Vaalan osalta 17.8.2020. Työhyvinvointikoordinaattiksi palkattiin Vaalaan ja Utajärvelle yhteinen työntekijä.

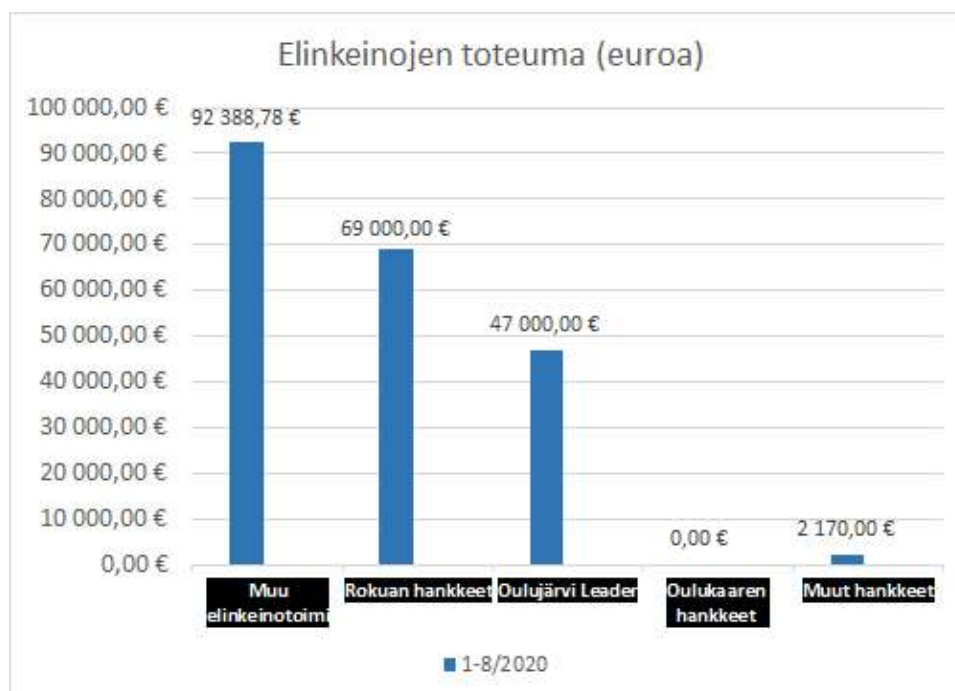
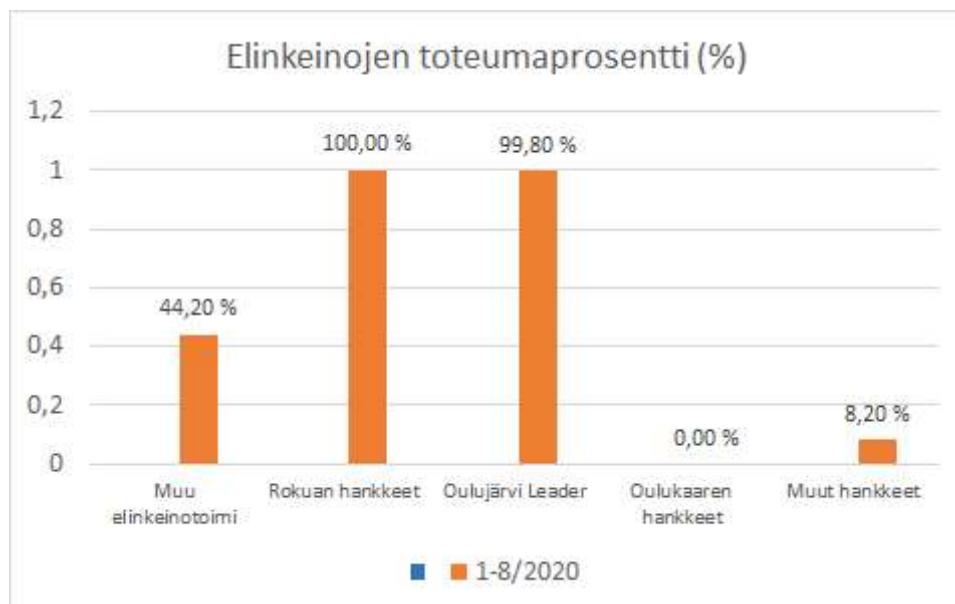
2.4 Elinkeinopalvelut

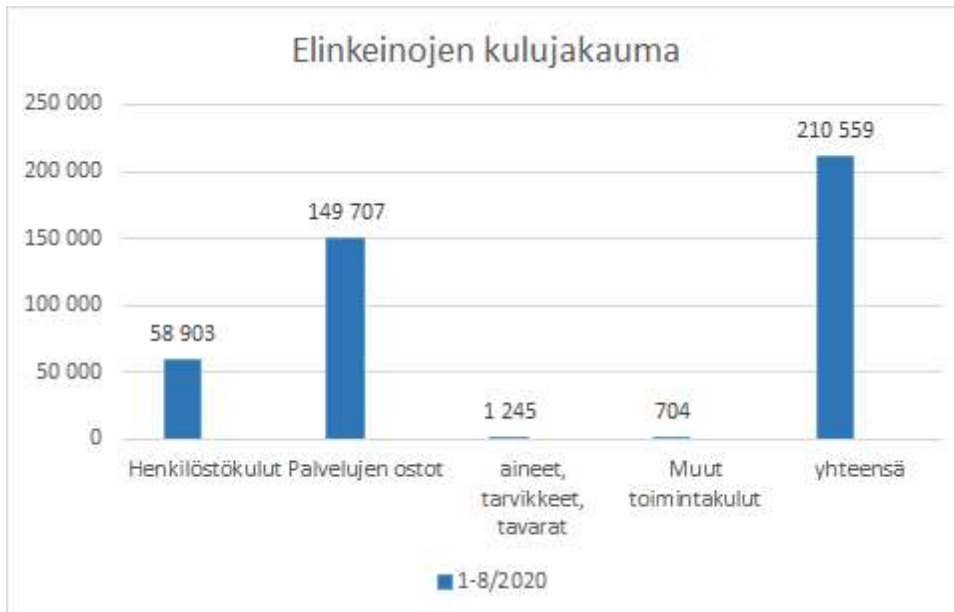
Elinkeinopalveluiden osavuositarkastus on talouden ja toiminnan osalta pääpiirteissään talousarvion mukainen. Suurin eroavaisuus talousarviossa suunniteltuun nähden on Oulujokilaakson kuntien elinkeinoyhteistyön käynnistymisen viivästyminen, mistä johtuen tähän varattua resurssia on osittain jäänyt käyttämättä. Hankkeiden ja yhteistoimintaosuuksien laskutusrytmin vuoksi käyttöprosentti ei tässä vaiheessa vuotta kuvaa koko vuoteen ennakoitavaa kumulatiivista toteumaa ollen kokonaisuudessaan 59,5.

Oulujärvi Leaderin ja Humanpolis Oy:n / Rokua Geoparkin vuosikustannukset on laskutettu jo kokonaisuudessaan. Henkilöstökulut ovat hieman alle talousarvion: käyttöprosentti huhtikuun lopussa oli 62,4 %, kun elokuun lopun suunniteltu toteumaprosentti olisi 66,7 – tämä johtuu siitä, että viestinnän asiantuntija aloitti tehtävässään vasta huhtikuun alussa.

Myös palvelujen ostoissa on elinkeinojen kehittämisen osalta alitusta talousarvion kumulatiiviseen laskennalliseen toteumaan nähden: toteumaprosentti on 28,3, mikä selittyy sillä, että Oulujokilaakson elinkeinojen kehittämisen yhteistoimintamallin muodostaminen on vielä kesken, eikä siihen suunniteltuja kustannuksia ole vielä toteutunut budjetoidusti. Kyseisistä varoista on katettu yksinyrittäjien koronatuen hakemusten käsittelyn ja neuvonnankuluja. Kyseinen palvelu on hankittu Oulujokilaakson yhteiseltä kehittämisyritykseltä Humanpolis Oy:ltä. Myös Humanpoliksen

koordinoiman Koronakriisiin vastaaminen Oulujokilaaksossa –hankkeen omarahoitusosuus katetaan näistä varoista. Hankkeeseen on palkattu Vaalan ja Muhoksen kunnille yhteinen elinvoimakoordinaattori, jonka tehtävänä on auttaa yrityksiä kehittämään liiketoimintaansa.

Elinkeinojen yhteistoimintaosuuksien ja asiantuntijapalveluiden budjetista on katettu markkinoinnin kustannuksia, mihin liittyviä palveluita on hankittu ennen kunnan oman viestinnän asiantuntijan aloittamista bränditoimisto Brandsteinilta, joka on kunnan nettisivu- ja brändiuudistuksen toteuttanut yritys.

Viestinnässä on panostettu erityisesti alkuvuodesta kunnan uusien internet-sivujen lanseeraamiseen ja siihen liittyvään sisällöntuotantoon. Koronakriisin jälkeen viestintää on korostetusti painotettu poikkeusoloviestintään, mitä on tehty monikanavaisesti niin kuntalaiskirjeillä, sähköisillä poikkeusolotiedotteilla, lehti-ilmoituksilla kuin videon välityksellä live-lähetyksin. Kesällä kunnan koordinoimana on toteutettu myös vaalalaisten yritysten yhteismainontaa.

Elinkeinopalveluissa poikkeusolot ja niihin liittyvä yritysten tukeminen, neuvominen ja rinnalla kulku näyttelevät merkittävää osaa. Omistajanvaihdospalveluita yrittäjät ovat saaneet Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien omistajanvaihdospalvelusta, ja uusia yrittäjiä on neuvottu Oulun Seudun uusyrityskeskukseen kautta. Uusyrityskeskus on poikkeusoloissa neuvonut myös olemassa olevia toimivia yrityksiä esimerkiksi rahoitushauissa. Yrittäjien toiminnan tukemiseksi kunnanhallitus on päättänyt aikaistaa välttämättömiä kunnan hankintoja ja nostaa pienhankintojen kilpailutusrajoja.

Vaikeasta alkuvuodesta huolimatta Vaalan alueen investoinneissa on nähtävissä piristymistä: Metsälamminkankaan tuulivoimapuiston rakennustyöt ovat käynnistyneet, Vaalan vankilan investointi on kesällä saanut rahoituspäätöksen, uutta Vaalan ABC-liikenneasemaa rakennetaan ja Vaalan Fysioterapian laajennustyöt ovat käynnissä.

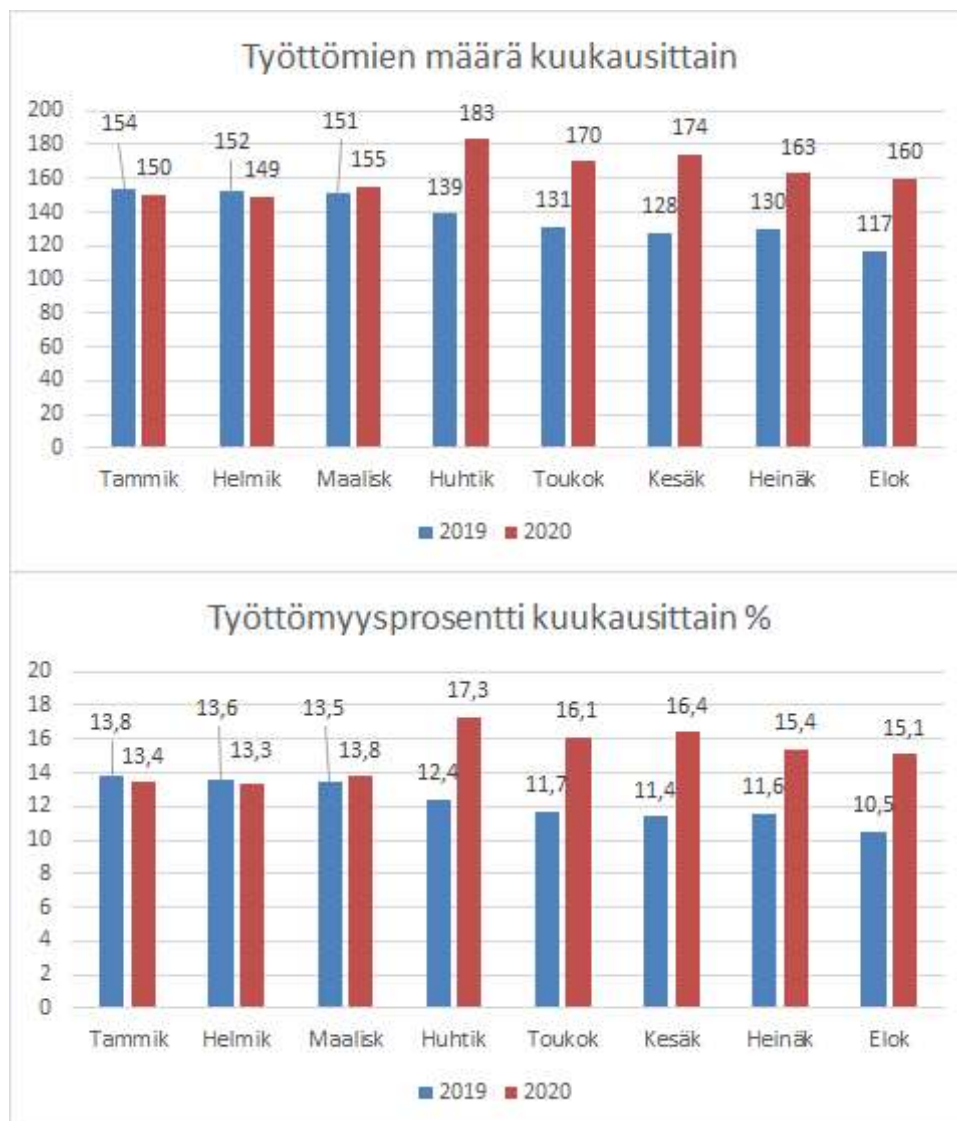
2.5 Maaseututoimi

Maaseututoimen kulujen toteumaprosentti on 4,9. Alhainen toteumaprosentti johtuu siitä, että Siikalatvan kunta laskuttaa Vaalan kuntaa vasta loppuvuodesta.

2.6 Työllistäminen

Yleishallinnon työllistämisen toimintakulut olivat 329 310 € toteutumaprosentin ollessa 78,5% (Budjetti 419 301 €). Valmennuspajan muu toiminta toimintakulut olivat 72 170 € toteutumaprosentin ollessa 55,9% (Budjetti Valmennuspajan toiminnalle on 129 177 €).

Elokuussa 2019 työttömiä työnhakijoita oli 117 työtöntä, joista lomautettuna 2 työnhakijaa (miehiä 81 ja naisia 36) ja työttömyysprosentin ollessa 10,5 % (verrataan työvoiman määrään eli 1118 työllistä). Yli 50 vuotiaita työttömiä oli 65 sekä pitkäaikaistyöttömiä 24. Alle 25 vuotiaita työttömiä oli 6.

Elokuussa 2020 työttömiä työnhakijoita oli 160, joista lomautettuna 14 työnhakijaa (miehiä 107 ja naisia 53) työttömyysprosentin ollessa 15,1 % (verrataan työvoiman määrään eli 1058 työllistä). Yli 50 vuotiaita työttömiä oli 85 sekä pitkäaikaistyöttömiä 47. Alle 25 vuotiaita työttömiä oli 18.

Palkkatuella jakson aikana ollut yhteensä 51, joista velvoitetyöllistettynä 6 työtöntä. Palkkatuki on jakautunut seuraavasti: Oulunkaaren kuntayhtymä 7, Neittävän kyläyhdistys 13, Vaalan 4H-yhdistys 1, Valmennuspaja Lokki 8 sekä muu yleishallinnon työllistäminen (mm. tekninen, päiväkot, kirjasto) yht. 22. Kuntouttavassa työtoiminnassa ollut 26 asiakasta.

Työttömyys on tasaisesti kasvanut sekä lomautettujen määrä koronan vuoksi lisääntynyt.

Työllisten määrä on myös vähentynyt 1118 – 1058 eli työllisiä on 60 vähemmän.

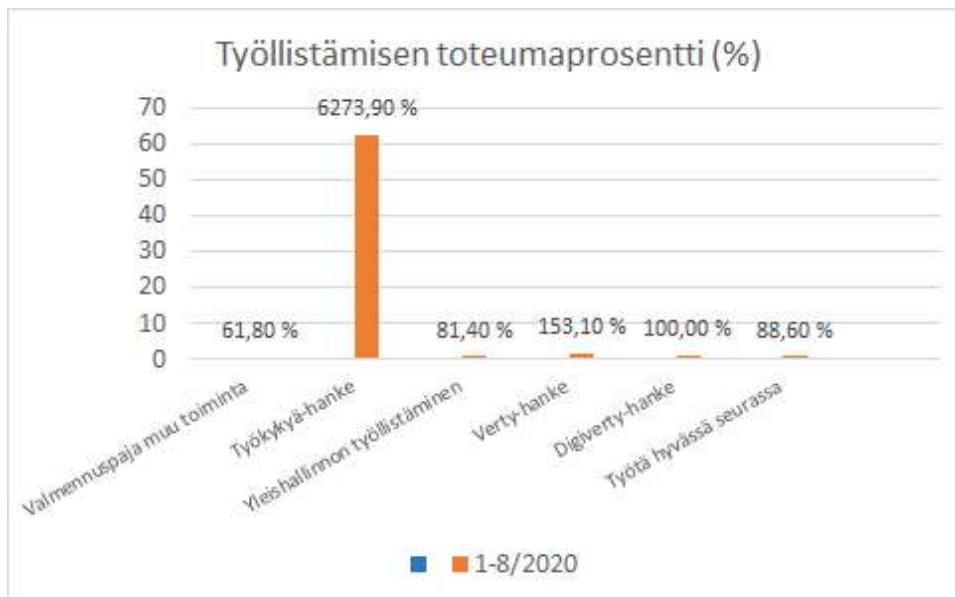
Elo-syyskuun vaiheessa kunnassa asui 2775 asukasta (kuntaan muuttanut 78 ja kunnasta muuttanut 84).

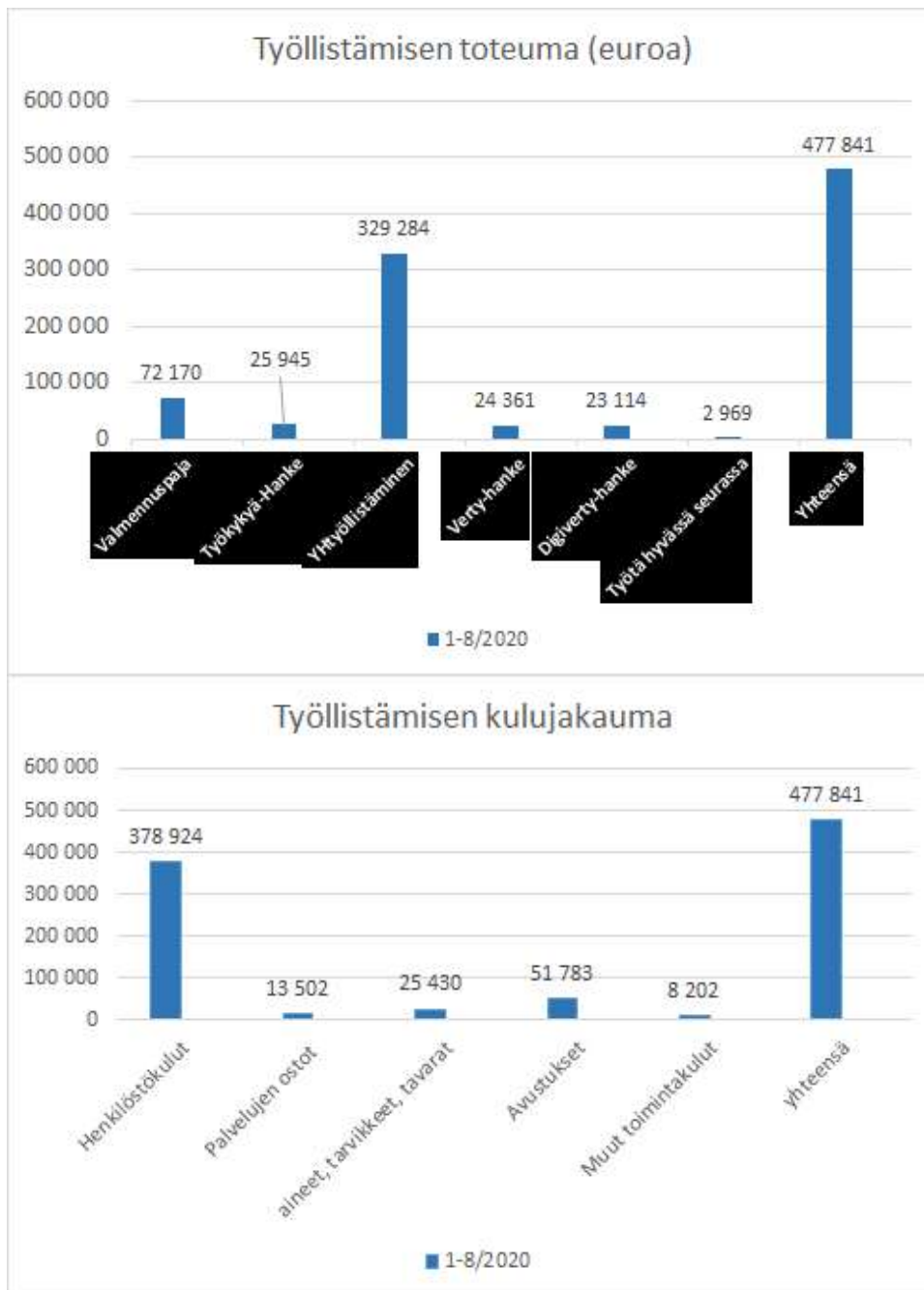
Työttömien osuus: kuntaan muuttanut työttömän statuksella 17 ja kunnasta muuttanut 5.

Työttömistä n. 80% ei hae oma-aloitteisesti töitä, vaan he tulevat työllisyyden pitkittyessä työllistämiskoordinaattorin työllistettäväksi (palkkatuki). Näistä 30% on kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita ja osa siirtyy sairauspäivärahalle, kuntoutusrahalle, kuntoutustuelle, takuueläkkeelle ym. Kelan etuuden piiriin. Työttömän status (työvoiman ulkopuolella) pysyy niin kauan kun työtön siirtyy esim. työkyvyttömyyseläkkeelle.

Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta –hankkeen toiminta-aika oli 1.4.2017-30.4.2020. Koko hankkeen kustannusarvio oli 222 099 €, jossa pysyttiin hyvin. Viimeinen erä avustusta 24 843 € ajalta 1.1.-30.4.2020 on maksettu elokuussa. Vaalan kunnan omarahoitusosuus hankkeen kustannuksista vuonna 2020 on noin 9936 €.

VERTY – Vertaistukea, työllisyyden ja hyvinvoinnin edistämistä –yhdessä! –hanke on alkanut 1.5.2020 ja jatkuu 31.3.2023 saakka. Hanke on ESR-rahoitteinen hanke, joka on suunnattu työttömille ja työttömyysuhan alla oleville vaalalaisille. Hankkeen toimintalinja on 5: Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta sekä erityistavoite 10.1: Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen. Budjetti koko hankkeen ajalle on 317 820 €. Vuoden 2020 budjetti on 78 955 €, josta kunnan omavastuuosuus on 20 % eli 15 791 €. Seurantajaksolla 1.5.-31.8.2020 hankkeelle on kertynyt kuluja 24 077 €, joista pääosa on henkilöstökuluja. Maksatushakemus ko. kuluista on jätettävä Ely-keskukselle lokakuun loppuun mennessä. Hyväksytyistä kuluista Ely-keskus maksaa 80% ja kunnan omavastuuosuus on 20%. Hanke on alkanut korona-ajan rajoitteista huolimatta hyvin ja asiakkaita on mukana jo yli 20 henkilöä.

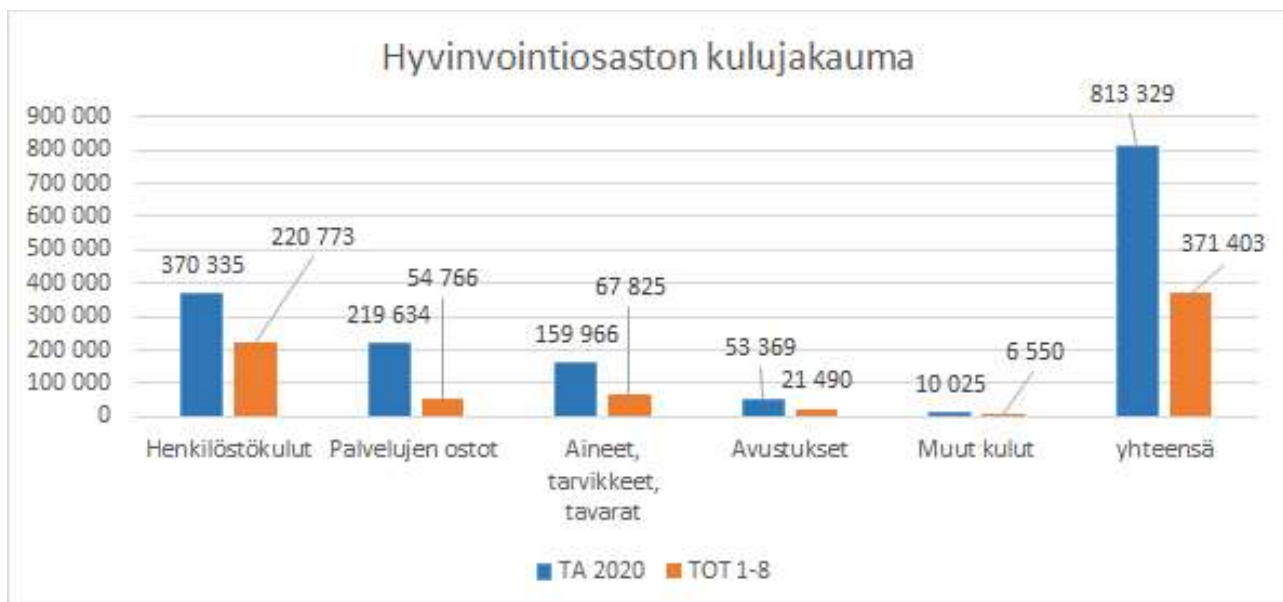
2.7 Oulunkaaren kuntayhtymä

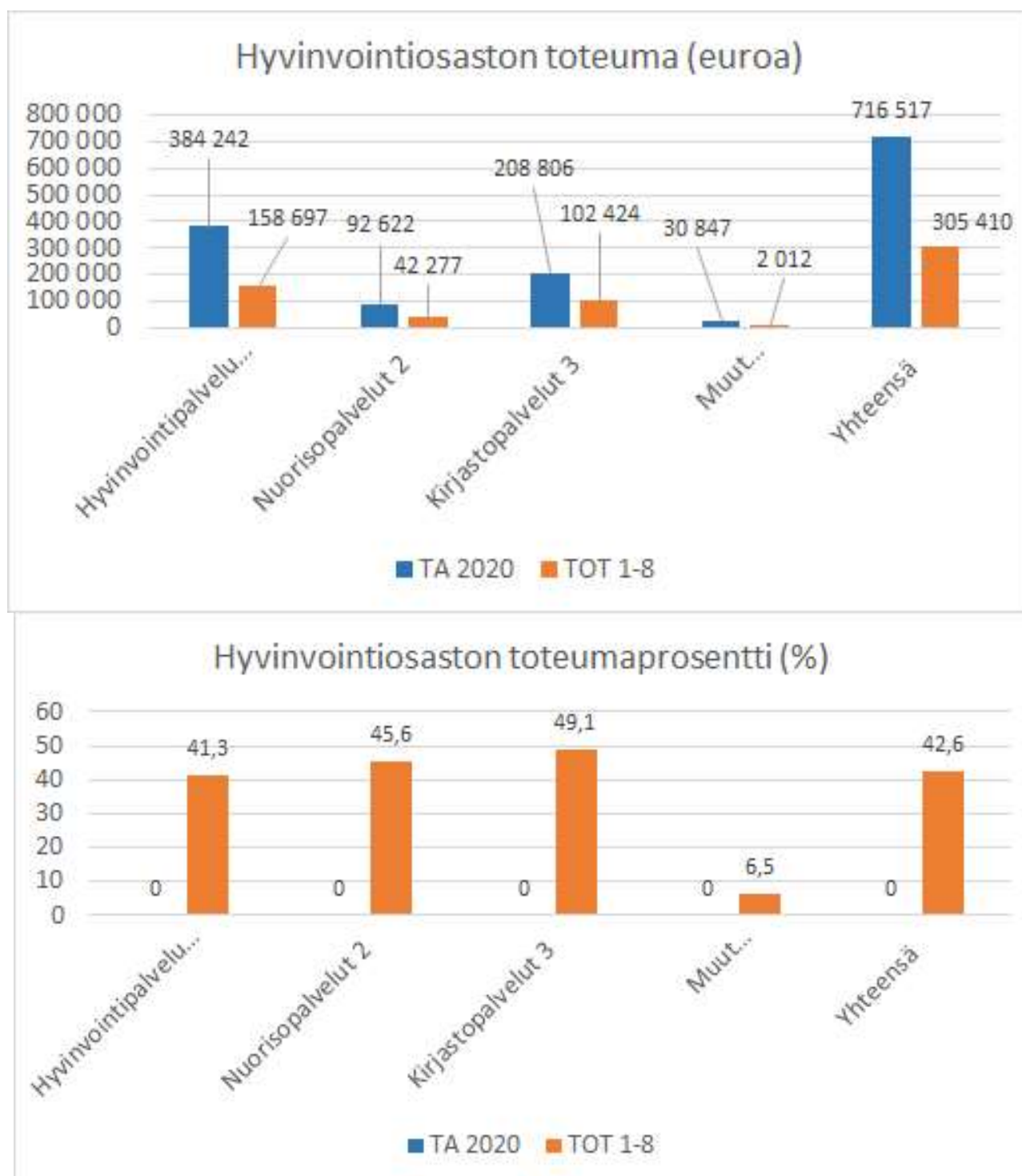
Oulunkaaren kuntayhtymä on toimittanut oman osavuositarkastuksen, joka on tämän osavuositarkastuksen liitteenä. Taloustiedotteen mukaan Oulunkaaren kokonaiskate (oma toiminta + erikoissairaanhoido) on alittanut budjetin 278 000 eurolla. Oma toiminta on ylittänyt talousarvion 120 000 eurolla. Erikoissairaanhoido on sen sijaan alittanut budjetin 399 000 eurolla.

3 HYVINVOINTIOSASTO

Hyvinvointiosastoon kuuluvat hyvinvointipalvelut, nuorisopalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut. Hyvinvointiosaston osavuositarkastuksessa näkyvät tuloslaskemassa poistuneisiin kustannuspaikkoihin liittyviä kirjauksia. Osavuositarkastuksesta puuttuvat myös sisäiset kulut. Kokonaisuutena hyvinvointiosaston henkilöstökulut ovat -220 772,72 € (59.6%) ja toimintakulut -371 403,14€ (46.2%). Vuosikate vastaavasti kokonaisuutena -288 279.44 € (41.7%) ja toimintatuotot 83123,70€ (73%). Koronaepidemian tuoma poikkeusoloaika sekä sen jälkeen tartuntatautilain rajoitukset vaikuttivat merkittävästi hyvinvointiosaston toimintaan. Toiminnan muutoksia on kirjattu ja arvioitu hyvinvointisuunnitelmassa. Nuorten työ-pa-ja-toi-min-taan saatiin haettua pienempi valtionavustus eli 32 000€. Omarahoitusosuuden nousu katettiin Lamminahon talon kustannuspaikalta. Et-si-vän nuorisotyön avustuskauti alkoi syyskuussa 2019 ja päättyi 13.9.2020. Valtionosuutta tälle kaudelle on myönnetty 25 000€. Hy-vin-voin-ti-osas-ton toiminta on edennyt suunnitellusti tammi-helmikuun.

Hyvinvointiosasto tekee kehittämistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi eri alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Hyvinvointiosaston työntekijät ovat mukana esimerkiksi Pohjois-Suomen AVI:n HyTe-neuvottelukunnassa, PPSHP:n hyteyhdyshenkilöverkostossa, Pohjois-Suomen AVI:n ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöverkostossa sekä osallisuutta ja elintapaohjausta kehittämissä verkostoissa. Hyvinvointiosasto on mukana myös Oulunkaaren kehittämistiimissä sekä ehkäisevän päihdetyön kehittämisverkostossa.

3.1. Hyvinvointipalvelut

Vuosi 2020 käynnistyi hyvinvointipalveluissa hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteuttamisella. Poikkeusolojen jälkeen siirryttäessä tartuntatautilain rajoittamaan aikaan, hyvinvointipalvelut jatkoivat toimintoja ja palveluja huomioiden AVI:n ohjeet ja säännöt toiminnassaan. Uusia ja jatkuneita työmuotoja on kuvattu hyvinvointisuunnitelman osavuosikatsauksessa (liite).

Ikäkausiverkostotyö käynnistyi etäkokouksin suunnitellusti ja verkostoissa mietittiin linjattujen neljän kehittämiskokonaisuuden kautta tavoitteita ja toimenpiteitä vuodelle 2020 sekä tulevaan laajaan hyvinvointikertomukseen. Neljä kehittämiskokonaisuutta ovat: ikäihmisten kotona pärjääminen, ehkäisevän päihdetyön kehittäminen, yksinäisyys sekä koulukiusaaminen. Hyvinvointiosasto osallistui myös hallinto-osaston hallinnoimien VERTY-hankkeen ja DIGIVERTY-hankkeen suunnitteluun. Lisäksi yhteistyötä tehtiin Oulunkaaren hankekehittämisen kanssa.

3.2. Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut käynnisti nuorten iltojen Fobioiden järjestämisen Ampparilla elokuun lopussa porraaen ryhmiä ja siirtämällä pienten Fobian eri päivälle. Nuorten hyvinvointiin korona on tuonut useampia huolenaiheita mm. päihteisiin ja mielen hyvinvointiin liittyen. Hyvinvointiosasto päättikin lähteä mukaan useampaan yhteistyöhankkeeseen kuten Hyvän mielen Suomi/ hyvän mielen koulu –hanke (Mieli ry) ja NikotiiniPakka (PPSHP PTH-yksikkö). Useamman kunnan yhteiseen NikotiiniPakka-hankkeeseen sisältöä tuottivat kaksi Vaalan yhtenäiskoulun nuuska-agenttia. Digipalveluna kunnassa jatkui edelleen etsivän nuorisotyöntekijän toteuttamana Vaalan nuoret Discordissa –palvelu. Kunta järjesti myös kaikille kunnasta kesätyötä hakeneelle nuorelle kesätyöpaikan joltakin osastolta. Kunta työllisti 25 nuorta.

3.3. Kulttuuripalvelut

Kunnassa laadittiin vuonna 2019 kulttuuriohjelma vuosille 2019-2020. Kunnan kulttuuripalveluja tuottavat hyvinvointipalvelut, kirjasto, Oulujärven kansalaisopisto ja taiteen perusopetus. Kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi kunta järjestää tai tilaa erilaisia kulttuuriesityksiä tai tapahtumia. Kulttuuripalveluihin kuuluu myös Lamminahon talon toiminta kesäaikana. Lamminahon talo on koronaepidemian ja remontin vuoksi suljettu kesällä 2020.

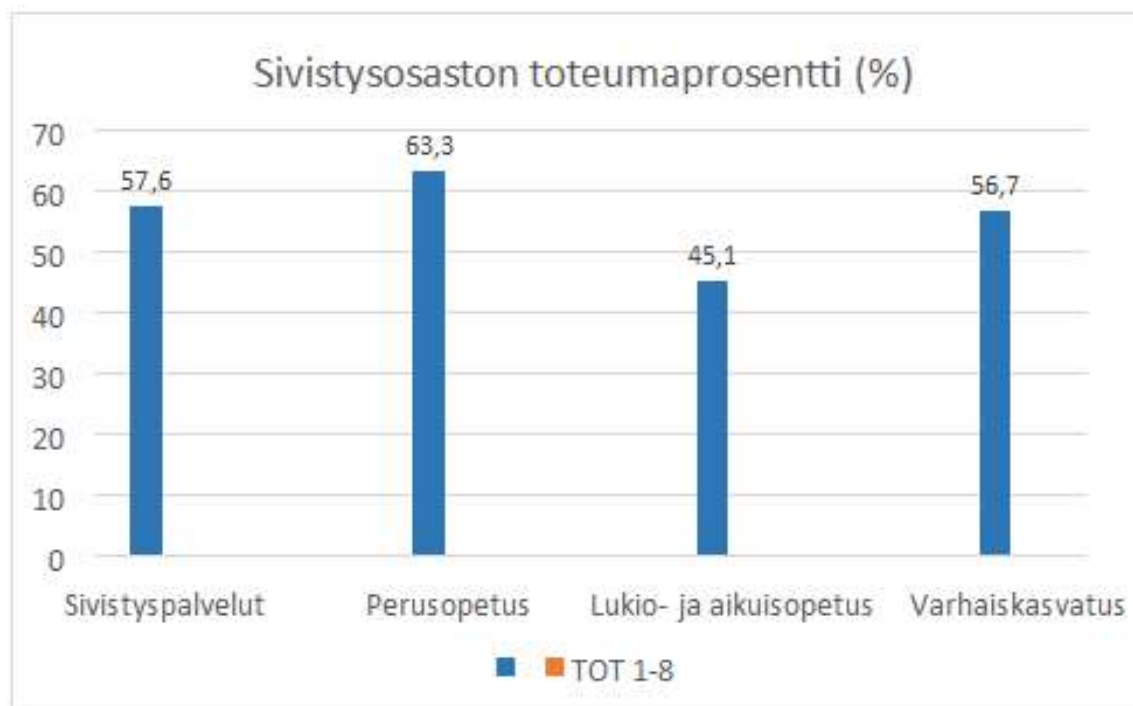
Kunta avustaa kohdeavustuksilla lukuisia muiden kunnan toimijoiden tuottamia kulttuuritapahtumia ja –palveluita. Löytöretki taiteeseen –hankesuunnittelua jatkettiin Utajärven, Muhoksen ja Humanpoliksen kanssa. Koronaepidemia keskeytti myös kulttuurihyvinvointia edistävän toiminnan lähes kokonaan. Valmiusjohtoryhmä linjasi myös, ettei kunta järjestä loppuvuoden aikana yli 50 hengen yleisötilaisuuksia.

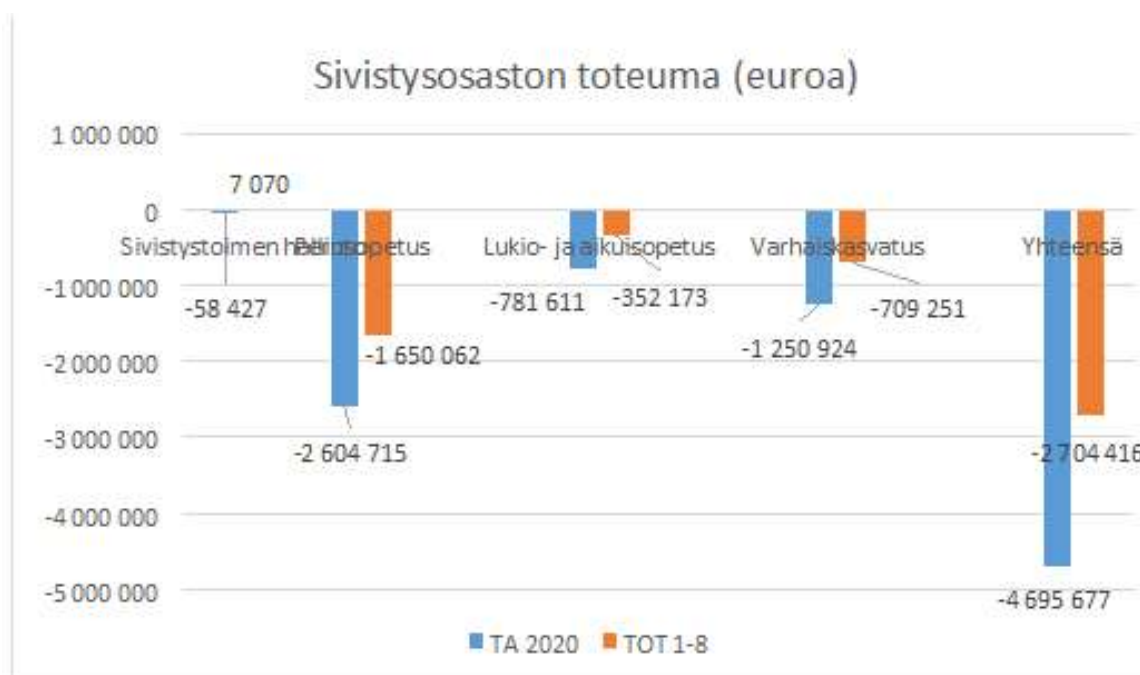
3.4. Kirjastopalvelut

Koronaepidemian vuoksi kirjasto on ollut suljettu maaliskuusta huhtikuun, toukokuussa käynnistyi pika-asiointi ja kesäkuun alussa fyysiset lainaukset mahdollistuivat lähes normaaliolojen kaltaisesti

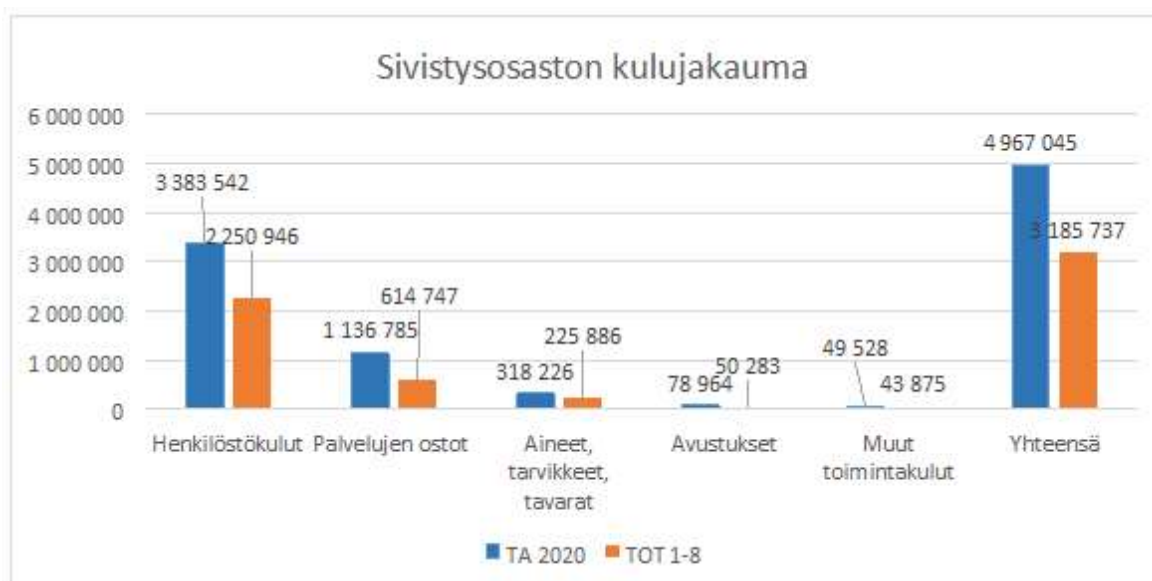
AVI:n antamia siivousohjeita noudattaen. Omatoimikirjastoa ei ole vielä avattu. Kirjastossa käynnistettiin myös syksyllä tulevan remontin suunnittelu sekä Geopark-näyttelyn tuloa varten cd- ja dvd-levyjen läpikäynti.

4 SIVISTYSOSASTO

(Sivistystoimen hallinto, perusopetus, lukio- ja aikuisopetus, varhaiskasvatus, yhteensä)

Vuoden 2020 kaksi kolmannesta ovat toteutuneet sivistysosastolla lähes suunnitellusti. Tosin osaston toteuma on toimintakatteessa 57,5 % eli reilusti alle suunnitelman mukaisesta. Toiminnallisesti vuosi on sujunut normaalisti, mutta koronaepidemian seuraukset näkyvät toteutuneessa katteessa. Lisäksi toimintatuotot ovat ylittyneet reilusti (177,4 %), mikä johtuu valtion tuista ja avustuksista, joita ei ole talousarviossa huomioitu.

4.1 Sivistysosaston hallinto

Keskeisimmät tavoitteet:

Ammattitaitoinen henkilökunta: työprosessien ja tehtäväkuvien selkiytys ja osaston henkilöstön kehittämispäivän järjestäminen.

Henkilöstön kehittämispäivä ei toteudu tänä vuonna koronarajoitusten takia. Järjestäminen suunnitellaan myöhempään ajankohtaan.

Talous:

Hallinnon toimintakate 12,1 % on selkeästi alle budjetoidun. Tämä johtuu hallinnon alle kirjatusta Erasmus-hankkeen avustuksesta.

4.2 Perusopetus

Keskeisimmät tavoitteet:

Vaala-hengen kasvattaminen: Yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen: kodin ja koulun yhteistyö.

Yhteisiä tapahtumia ei ole järjestetty koronaepidemian vuoksi.

Kaikille ikäryhmille mielekästä tekemistä: Koulujen kerhotoiminnan vakinaistaminen.

Joustavan koulupäivän ja kerhotoiminnan kehittäminen on hyvässä vauhdissa.

Koko kylä kasvattaa: yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen. Toimintakulttuuri on kehittynyt yhteisöllisempään suuntaan.

Turvallisuus: Turvallisuustietoisuuden ja -osaamisen lisääminen henkilökunnan koulutuksella. Uudelle henkilöstölle järjestettiin turvallisuuskävely koulukeskuksella.

Talous:

Toteumaprosentti toimintakatteessa on 63,3 %. Toimintatuotot ovat toteutuneet budjetoidusti (66,6 %). Toimintakulujen osalta toteumaprosentti on 63,5 %. Vastuualue on hyvin budjetissaan.

4.3 Lukio

Keskeisimmät tavoitteet:

Saavutettavissa olevat ja laadukkaat lähipalvelut: Imagon edelleen vahvistaminen ja opiskelijoiden tukeminen.

Vaalan lukion aloitti uutena opiskelijana 27 henkilöä. Kaikkiaan lukiossa on nyt 70 opiskelijaa. Oppikirjat ovat maksuttomia ja tuettu asuminen on vakinaistettu.

Kansainvälisyys voimavarana: Erilaisten kansainvälisten hankkeiden toteutus monipuolistaa opetusta ja oppimista sekä lisää kotiseudun tuntemista ja arvostusta.

Tavoitteet ovat toteutuneet ja lukio on ollut mukana erilaisissa KV –hankkeissa, kuten Euroscola ja Erasmus –ilmastonmuutoshanke. Hankkeisiin liittyvät matkat on jouduttu toistaiseksi perumaan koronan takia. Uutena hankkeena alkoi Nordplus Junior -hanke.

Talous:

Toteumaprosentti toimintakatteessa on vain 47,1 %, mikä on selkeästi alle budjetoidun. Alitus johtuu hanketuloista, joita on tullut 150 000 € ennakoitua enemmän (Nordplus Junior -hanke). Henkilöstökuluissa on ylitystä noin 60 000 euroa.

4.4. Kansalaisopisto

Keskeisimmät tavoitteet:

Saavutettavissa olevat ja laadukkaat lähipalvelut: Laadukas ja monipuolinen kurssitarjonta. Tavoitteeseen on päästy ja kurssitoiveisiin on pystytty vastaamaan.

Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa: Kansalaisopisto huomioi kurssitoiveet.

Kurssitoiveet on huomioitu.

Paikallinen työikäinen väestö on osaavaa: Työvoimapolitiittisten/työllisyyskoulutusten järjestämismahdollisuuksien selvittäminen.

Ei ole edennyt.

Kaikille ikäryhmille löytyy mielekästä vapaa-ajan toimintaa: Opetustarjonnassa huomioidaan eri ikäryhmät ja erityisryhmät. Kansalaisopiston toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kuntalaisten aktiivisuutta.

Opetustarjonnassa on huomioitu eri ikäryhmät. Toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kuntalaisten aktiivisuutta.

Talous:

Toteumavertailu osoittaa toimintakatteen olevan 38,4 %. Tässäkin näkyy koronan vaikutus.

4.5 Varhaiskasvatus

Esiopetus ja päivähoidopalvelut pystyttiin tarjoamaan tarvetta vastaavasti. Vuorohoidon, erityisesti ilt-, yö- ja viikonloppuhoidon tarve kasvoi edelleen vuodentakaiseen verrattuna. Henkilöstön riittävyys työvuoroihin aukioloaikojen laajentuessa sekä henkilöstön poissaolojen vuoksi aiheutti haastetta. Sijaistarve oli jatkuvaa.

Varhaiskasvatukseen osallistui keväällä Korona-viruksen aiheuttamien rajoitustoimien aikana noin 2/3 normaaliolojen mukaisesta lapsivahvuudesta. Esiopetuksesta oli pois puolet lapsista. Toimintaa pyrittiin jatkamaan mahdollisimman normaalisti. Nyt syksyllä tilanne on normalisoitunut.

Vaalan kunnan varhaiskasvatus muuttui maksuttomaksi 1.1.2020 alkaen. Ensimmäisten kuukausien aikana oli havaittavissa jonkin verran lasten hoitotuntien kasvua. Myös kesän jälkeen on tullut useita uusia hakemuksia.

Talous:

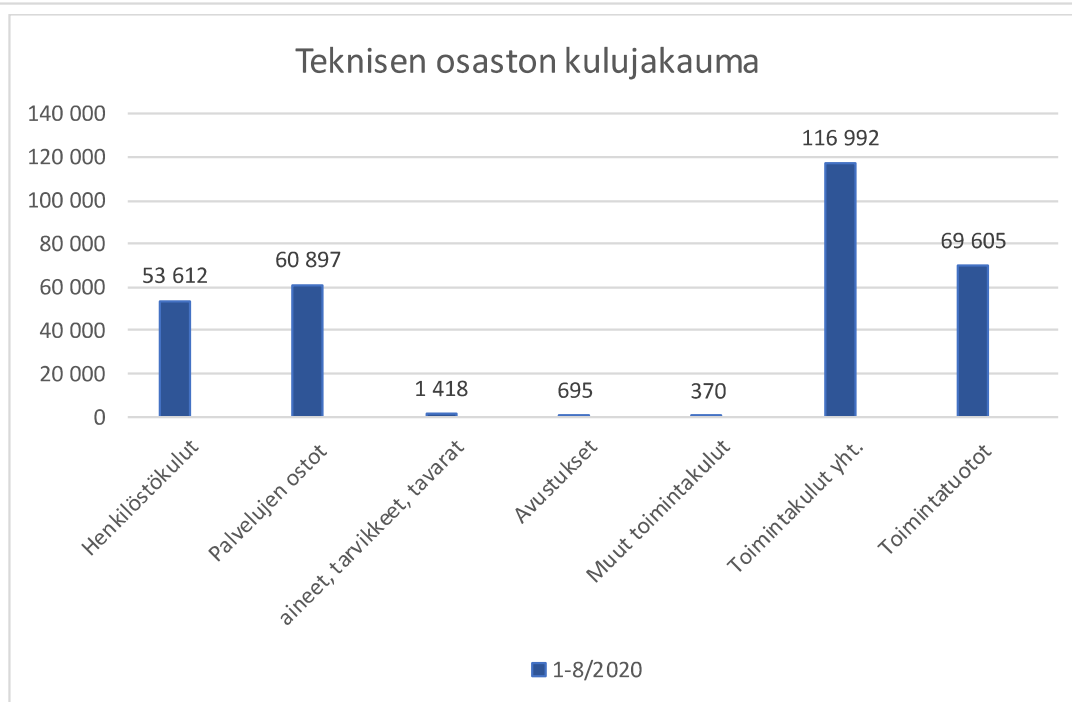
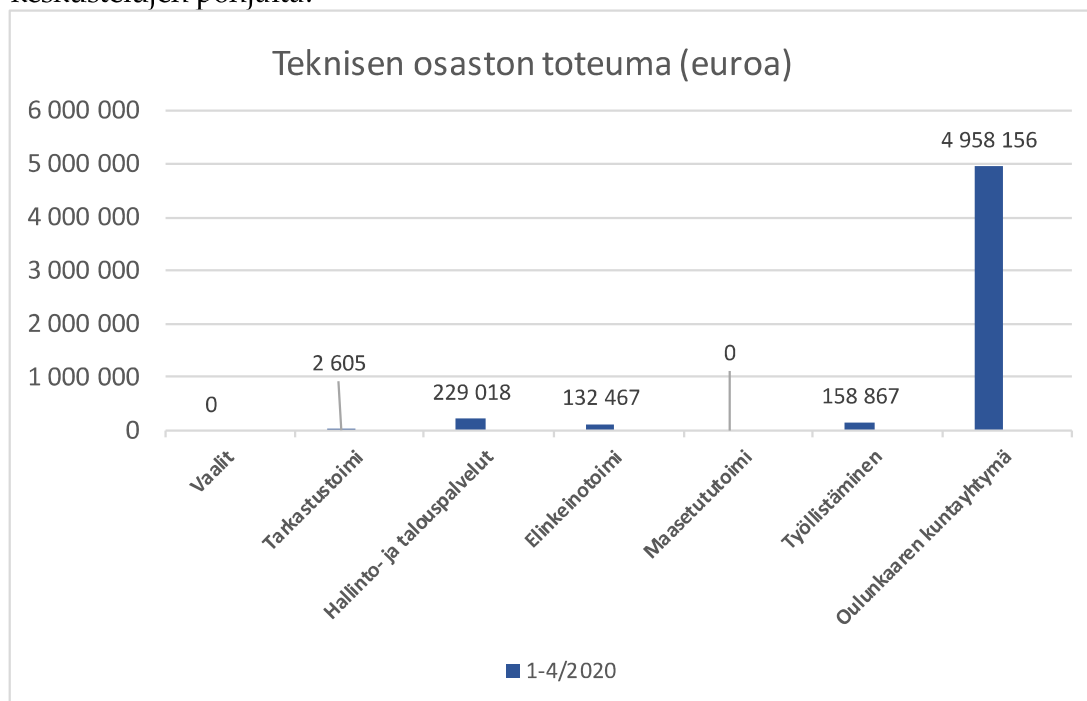
Varhaiskasvatuksen vastuualueen talouden toteuma (toimintakate) kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen jälkeen on 56,7 % eli selkeästi alle budjetoidun.

5 TEKNINEN OSASTO

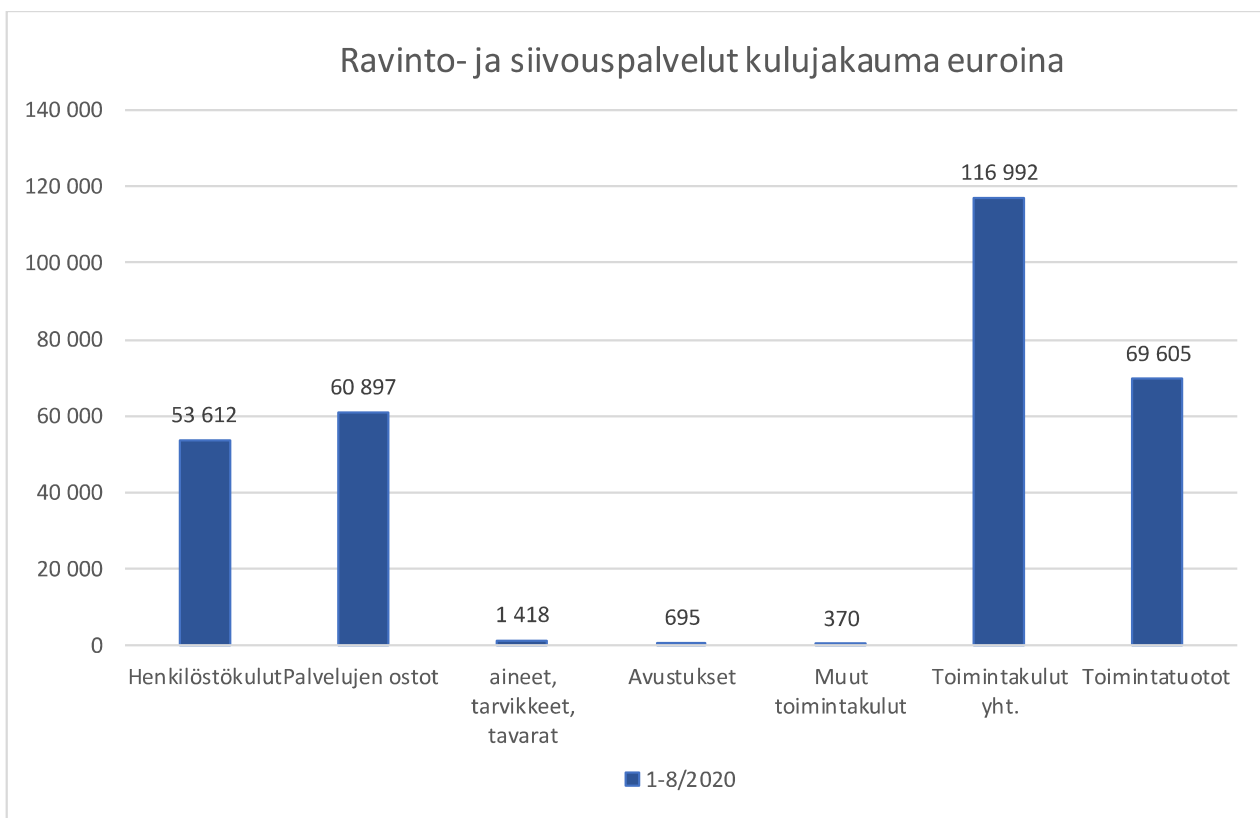
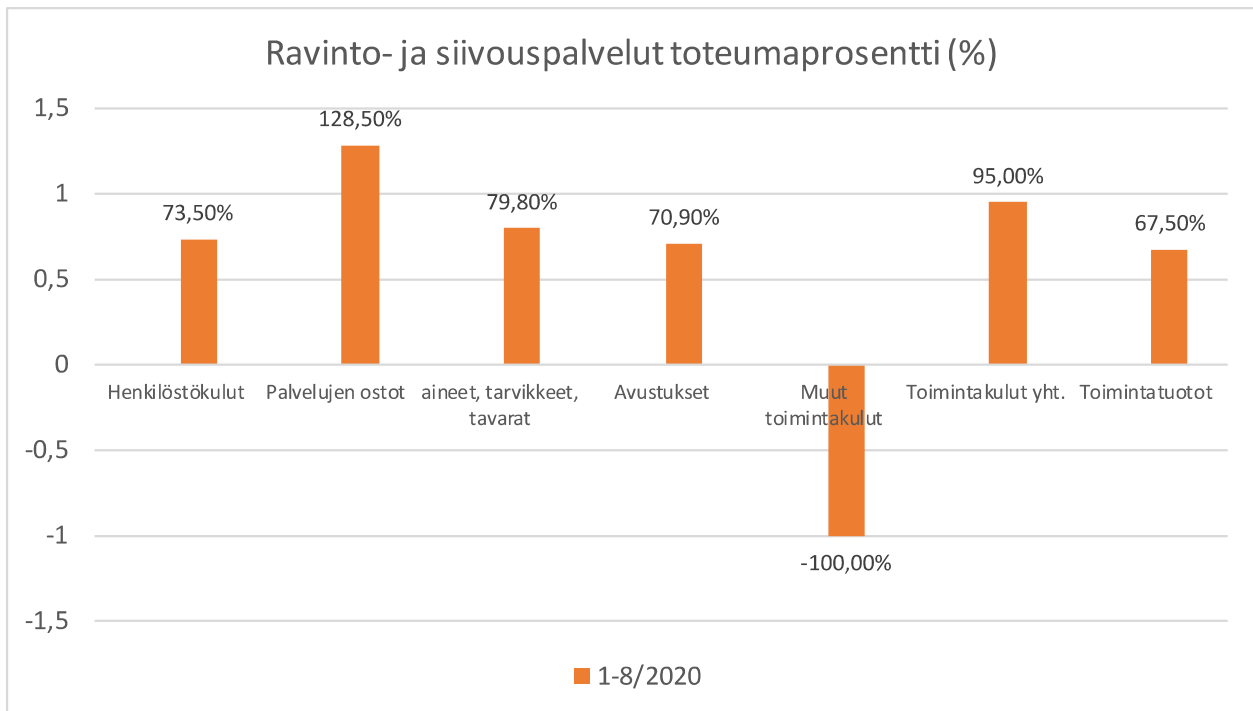
Keskeisimmät tavoitteet: Reagoinnit hankemahdollisuuksiin, sisäilmaselvitykset, työergonomiatarkastelu, uudisrakentaminen, omat palvelut ovat sujuvia ja laadukkaita, kuntalaisille järjestetään osallistamismahdollisuuksia, ruokapalveluiden yhteistyön selvitys Muhoksen ja Utajärven kunnan kanssa.

Tavoitteiden osalta 1-8.2020 jaksolla hankkeissa on toteutuksessa valmistunut Kiloniemen kalasataman kunnostustyö pääosin, Oumo-Vaalankurkun venevalkamasuunnittelutyön kilpailutuksen aloitus, Humanpoliksen kanssa Oulujokilaakson uudistuvat retkeilyreitti hankehakemuksen laadintaa. Sisäilmaselvityksiä ja korjaustoimenpiteitä on tehty eri kiinteistöissä. Työergonomiatarkastelussa uudistettiin toimistotilojen työskentelyä siirtymällä sähköisiin säädettäviin työpöytiin ja itsevalittuihin työtuoleihin. Uudisrakentamisessa merkittävin toimenpide on ollut uuden hyvinvointikeskuksen hankesuunnittelun valmistelu. Omien palveluiden sujuvuuden ja laadun parantamiseksi otettiin keväällä käyttöön sähköinen rakennusvalvonnan ohjelma, jolla rakennuslupien käsittely on hallittua. Sähköisiä palveluita on tarkoitus kehittää jatkossakin. Aasukkaiden ja osallisten osallistamiseksi järjestettiin tapahtumia mm. Tuulivoimakaavojen ja vankilan asemakaavan käsittelyissä. Ruokapalveluiden selvitystyössä Muhoksen ja Utajärven kanssa laadittiin konsultin

avustuksella selvitystyö, jonka pohjalta laaditaan kuntien välinen yhteistyösopimus tuleville vuosille. Maankäytön suunnittelussa neuvoteltiin uusi toimintamalli yhteistyössä Muhoksen ja Utajärven kanssa siten, että kaksi kaava-arkkitehtia hoitaa jatkossa kolmen kunnan maankäytön asioita. Kuntien välistä yhteistyötä on tarkoitus parantaa teknisen toimen osalta jatkossakin alustavien keskustelujen pohjalta.

5.1 Ruoka- ja siivouspalvelut

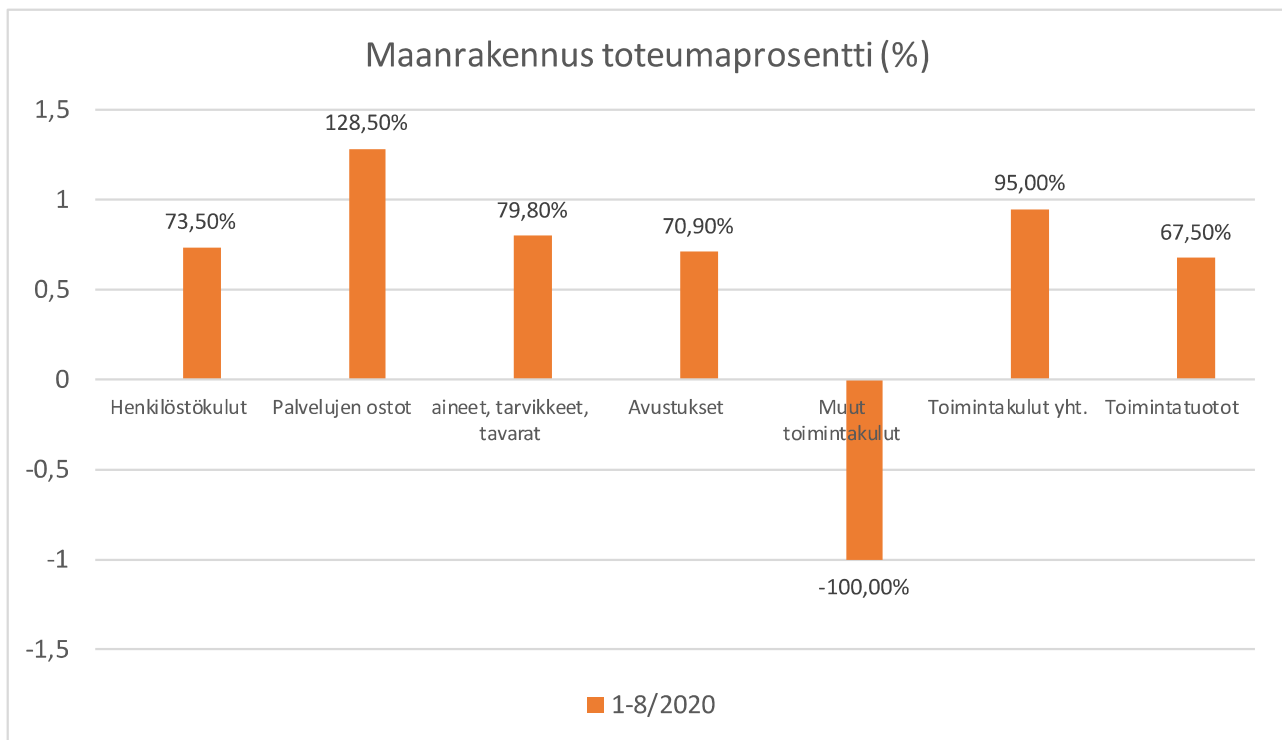

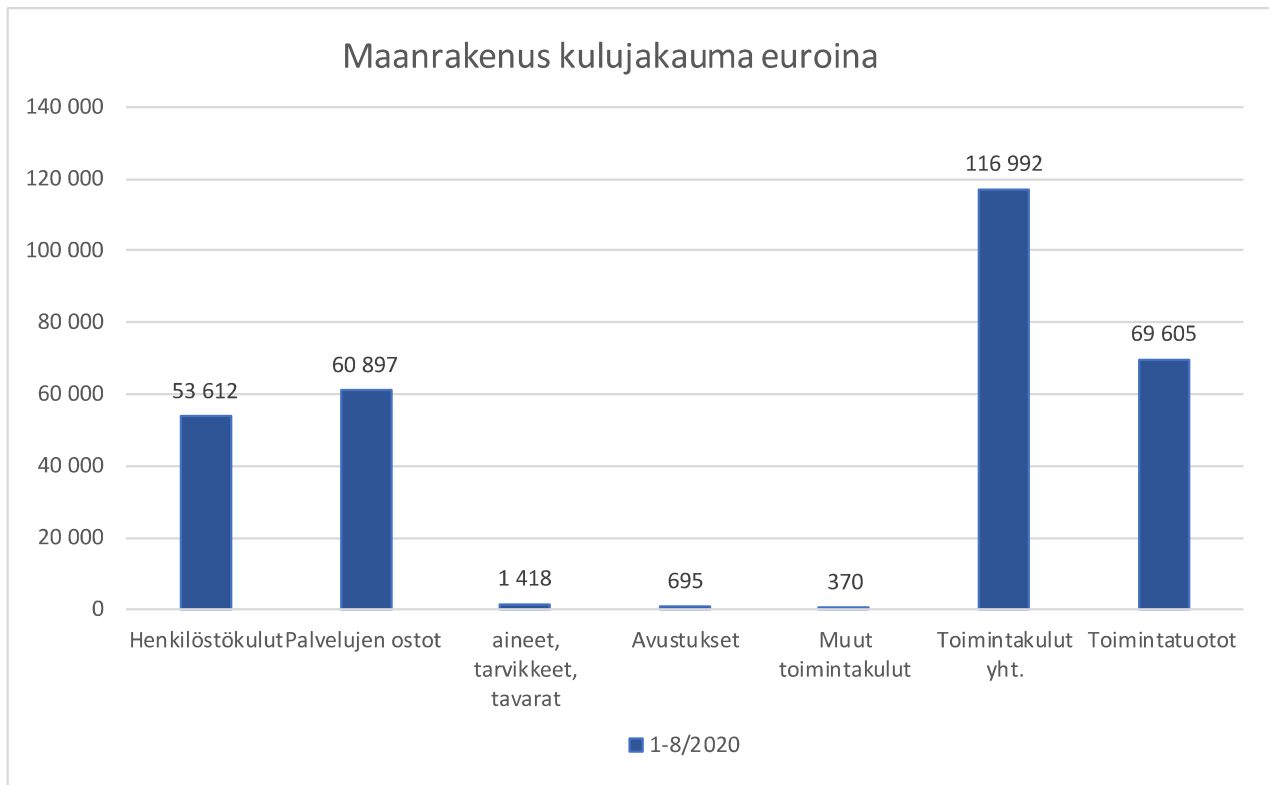
Ruoka- ja siivouspalveluissa on jatkettu kehittämistyötä henkilökunnan viihtyvyyden parantamiseksi. Koronapandemia on korostetusti asettanut haasteita henkisenä paineena tehostetussa siivouksessa ja ruokapalveluiden uudelleen järjestelyissä keväällä sekä alkavan toisen aallon ennusteena. Varautumisessa on pyritty huomioimaan myös ostopalveluiden käyttö, mahdollisen korona-

aallon toteutuessa. Ensimmäinen korona-aalto meni kuitenkin hyvin ja ilman tapauksia Vaalassa. Ulkopuolisille lounastarjoilua rajoitettiin koronan takia. Ruokapalveluiden kunnan jätehuollossa siirryttiin lajitteluun sekä ulko- että sisätiloissa. Kainuun Jätehuollon kanssa päivitettiin toimintamalli vastaamaan lajittelua. Työntekijöiden sairaspöissaolat on vähentyneet edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Ruokapalveluissa terveyskeskuksen potilasmäärän vähentyminen on hiukan laskenut laskutuksen määrää.

5.2 Maanrakennus

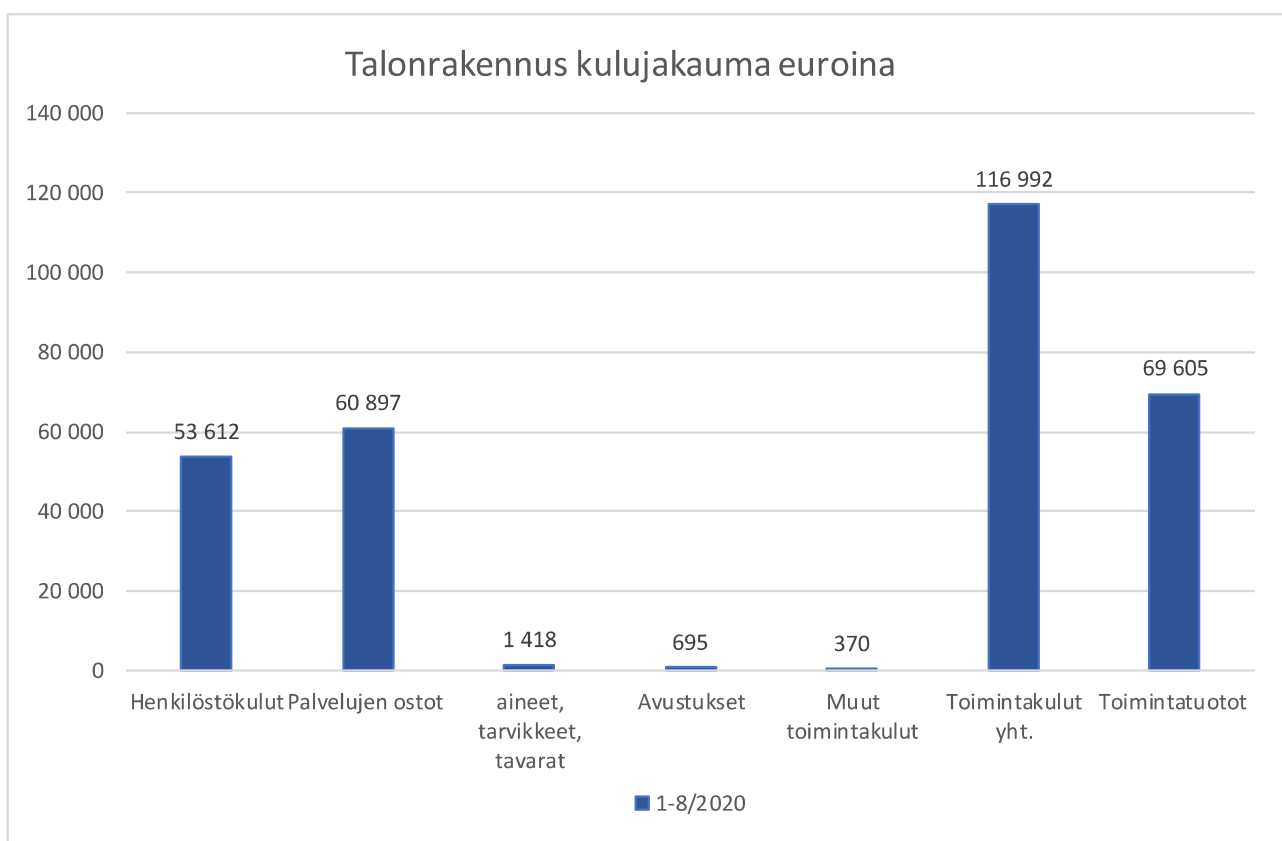
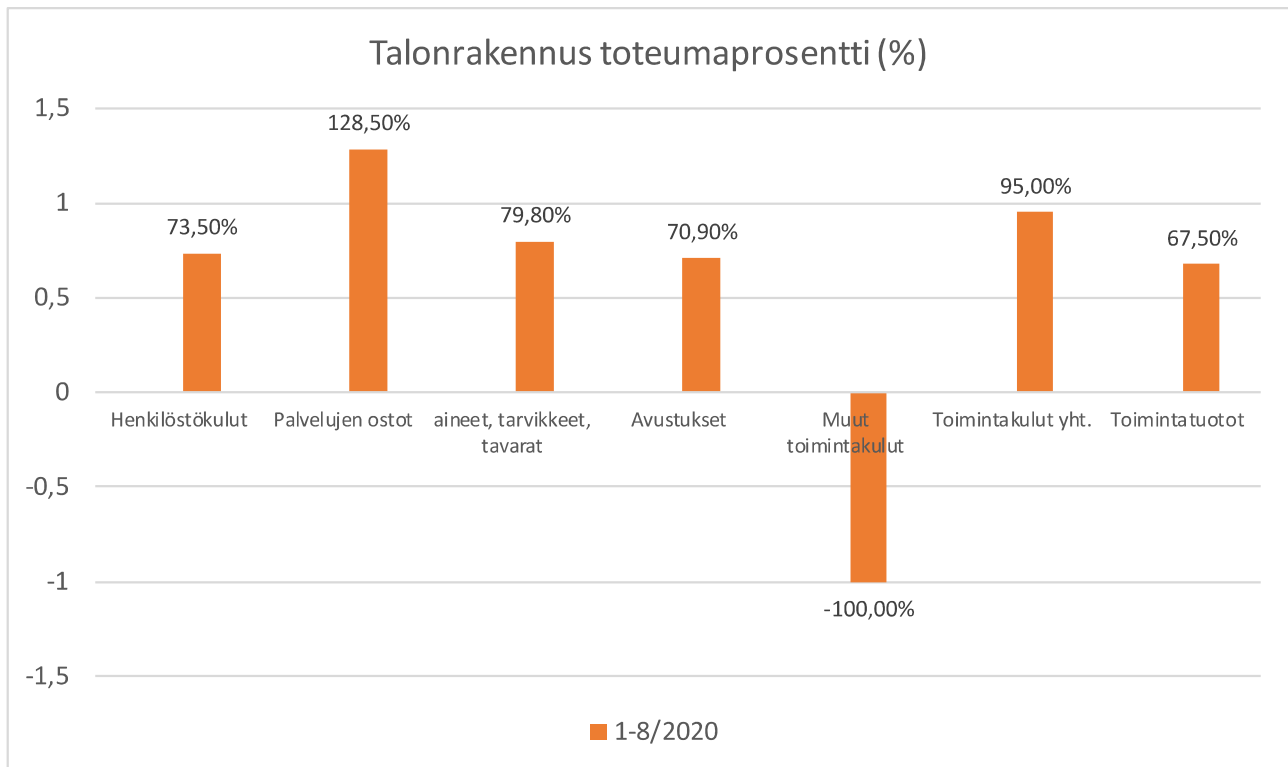

Alkuvuoden aikana työtehtäviin kuului mm. kaava- ja yksityisteiden auraukset, sekä keväällä rumppujen sulatukset. Tiestön talvikunnossapidon osalta talvi oli normaalia lumisempi ja nosti kustannuksia. Liikuntapaikkojen osalta omana työnä tehtiin Vaalan hiihto- ja retkiladut, sekä luistelualueet Vaalassa ja Säräisniemellä. Moottorikelkkaurien kunnossapitoa tehtiin sekä omana, että urakoitsijoiden työnä. Retkeilyreittien taukopaikoille tehtiin puuhuoltoa ja ajettiin pitkospuutarpeet Pirttilammen retkipolulle. Koronakevät rajoitti välillä retkeilyreittien käyttöä. Uimarantoja siistittiin alkukesästä karhitsemalla Sahanrannan, Ruununtörmän ja Martinlahden kohteissa. Em. Uimarannoille lisättiin lapsille leikkivälineitä, kunnostettiin uimakoppeja ja lisättiin pöytä/penkkiryhmiä. Sahanrannan 4H-kioski maalattiin. Sahanrannan laiturin hyppytorni kunnostettiin. Manamansalon Nurmenniemeen rakennettiin lintutorni. Tiirujen pesintärauhaa parannettiin puomittamalla.

Metsänkäsittelyä suoritettiin hakkuutöinä Säräisniemellä. Taimikonhoitoa tehtiin 22 hehtaaria. Uudistusalueen raivausta ja taimenistutusta tehtiin 28,2 hehtaaria. Metsäojien kunnostusta tehtiin 7,5 km. Vanhat risu- ja kantokasat haketettiin noin 100 m³.

Viheralueiden hoidossa oli 2-3 työllistettyä kesän aikana. Puutarhurin työpanos oli varattu koronan takia hoitopuolelle. Viheralueiden kukkaistutuksista tuli palautetta puutarhurin puuttuessa. Vuodelle 2021 aloitettiin selvitystyö ostopalveluiden mahdollisuudesta viherpalveluissa.

5.3 Talonrakennus/kiinteistöhuolto

Alkuvuoden aikana jatkettiin kiinteistökartoituksessa sisäilmatutkimuksia kunnan kiinteistöihin ja väliraporttia esiteltiin sisäilmatyöryhmälle, luottamushenkilöille ja kiinteistöissä työskenteleville

henkilökunnalle. Alkuvuoden aikana tehtiin lukion happovahinkoon liittyvä korjaustyö. Kassu Hailosen taidetalon pesuhuoneremontti suoritettiin.

Päiväkodin ilmanvaihdon parannustoimenpiteet suoritettiin ja piha-alueen ratamaalaukset. Koulu-keskuksen kotitalousluokassa tehostettiin kärynpöistojärjestelmä. Sapuskan keittiön suodatinjärjestelmää korjattiin ja koronan aikaan parannettiin varautumista kylmäkontin vuokrauksella ja pakastimen hankinnalla. Kirjaston korjausta jatkettiin alipaineistamalla alapohja ja valmistauduttiin seinärunkojen kengittämiseen. Kunnanviraston sisäilman laatua parannettiin ilmanvaihdon kuitusaneerauksella ja säädöllä sekä kellarin radon-kaasun hallintatoimenpiteillä.

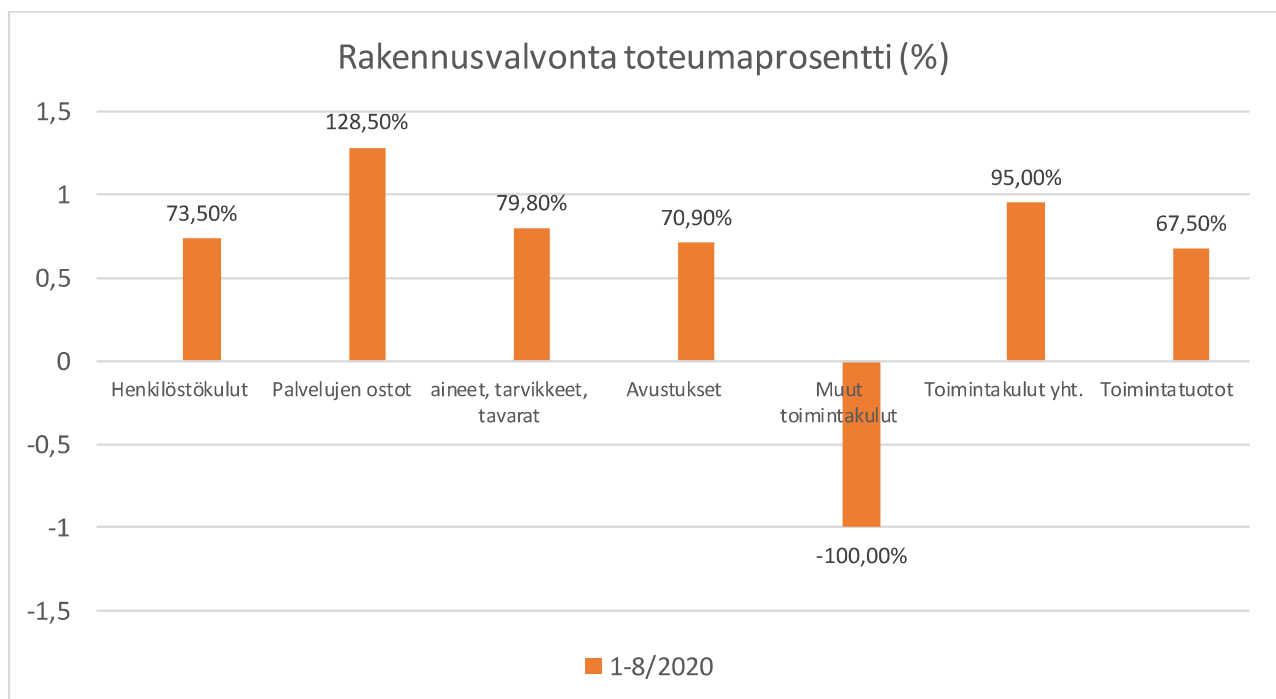
Juustolan tiloissa purettiin kondenssiongelmaa aiheuttanut käytöstä poistettu iv-kanava, korjattiin sisäkattoja ja uusittiin kaksi jäähdytinsäikköä sekä selvitettiin kiinteistön korjausvelkaa.

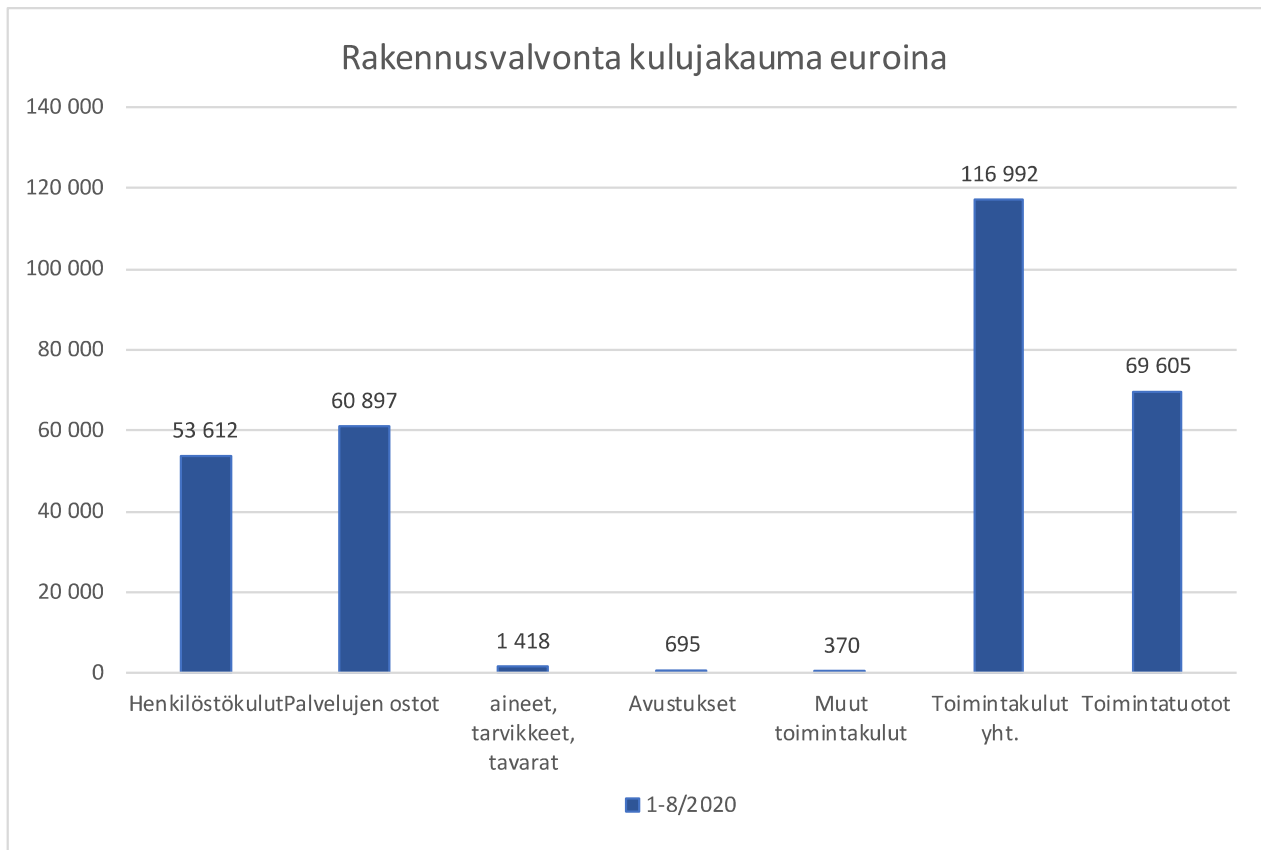
Sähkön määräaikaistarkastukset suoritettiin kymmeneen kiinteistöön. Palotarkastuksia tehtiin viiteen kiinteistöön. Sisäilman parannustoimenpiteenä asennettiin noin 40 ilmanvaihtokonetta terveyskeskukselle, kunnanvirastolle, kirjastolle ja entisen ammattikoulun tiloihin.

Koulukeskuksen teknisen tilan huollot siirtyi ostopalveluun eläköitymisen vuoksi.

Väistötiloja otettiin käyttöön Väistölästä Oulunkaarelle neuvolan, sairaanhoitajan ja kahden palvelusihteerin työtilaksi. Säräisniemen koululla korjattiin putkivuoto. Jäähileaseman syöttöveden laatu korjattiin Väistölässä rikkinäisten sekottajien osalta. Kiinteistöjen pihilla ja lähialueilla oli liukastumisia neljällä henkilöllä. Talvikunnossapidon ohjeita tarkennettiin eri osapuolten välille. Vakituisen henkilöstön määrä oli alkuvuoden aikana 4+1.

5.4 Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnassa lupamäärät ovat nousseet viime vuoteen verrattuna. Elokuun loppuun mennessä lupia oli käsittelyssä noin 150 kpl. Metsälamminkankaan tuulivoimapuisto työllisti rakennustarkastajaa normaalista poiketen. Korona-suojautuminen otettiin käyttöön asiakaspalvelussa.

5.5 Investointitilanne

Vuoden 2020 investointibudjetista oli elokuun loppuun mennessä käytetty 13,4%.

Kunnanviraston ilmanvaihdon kuitusaneeraus ja säätö sekä kellarikerroksen radon-kaasun hallintatoimet suoritettiin. Koulukeskuksen ulkomaalauksen vaihe ½ toteutettiin kesän aikana. Kirjaston korjausta jatkettiin alapohjan alipaineistuksen toteutuksella. Ammattikoulun ilmanvaihdon puhdistus, säätö ja lisälaitteiston asennus toteutettiin. Kaavateiden rakentamisessa Sahanrannan katuvalaistusurakka valmistui, Ruununtörmän kaavatien runkorakentaminen alkoi, muiden kaavateiden osalta kilpailutus oli käynnissä. Toteutumattomia, laskuttamattomia tai alkuvaiheessa olevia hankkeita oli mm. Oulujoen, Rokuan, satama, asfaltoidut Pump Track, retkeilyreitit, leikkikentät, puistojen rakentaminen, urheilualueiden/koirapuiston osalta.

6. TYTÄRYHTEISÖT

Toiminnan ja talouden raportointi

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot (Kuntalaki 116§).

Osavuositarkastukset annetaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Ne laaditaan kunnanhallituksen antamien ohjeiden ja määräämien aikataulujen mukaisesti vähintään kolme kertaa vuodessa.

Tytäryhteisöjen on toimitettava osavuositarkastusjaksolta ja tilinpäätöksen yhteydessä seuraavat raportit:

- talousarvion toteutuminen tuloslaskelman muodossa
- osavuositarkastuksen yhteydessä arvio talousarvion toteutumisesta vuositasonalla
- selvitys rahoitusasemasta/ sijoitustoiminnasta
- selvitys vuositavoitteiden toteutumisesta ja toteutusvaiheesta
- lähiajan merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset tapahtumat, sekä niihin liittyvät riskit

Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kirjanpitolain ja osakeyhtiölain säännösten mukaisesti. Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta ja rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohtolle. Tytäryhtiön on annettava konsernijohtoon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

6.1 KIINTEISTÖ OY VAALAN NISKA

Yleistä asuntopalveluista

Kiinteistö Oy Vaalan Niska on vuonna 1996 perustettu kunnan 100 % omistama asuntopalveluita tarjoava kunnallinen liikelaitosyhtiö, jonka päätoimialana on kiinteistöjen omistaminen, rakennuttaminen, ylläpitäminen ja asuntojen vuokraaminen.

Yhtiö tuottaa palveluita suoraan kunnan omistamille asunnoille, yhtiön omille asunnoille sekä muutamalle yhteisölle isännöinti- ja kiinteistöhoitotehtäviä, joissa kunta on perustaja- ja yhteisöjäsenenä mukana.

Yhtiö tuottaa vuokra-asuntojen välityspalveluita kaikkiaan 260 kpl asuinhuoneistolle.

Suoraan kunnanomistamia on 21 asuntoa, kolmannen sektorille 90 huoneistolle ja yhtiön omia 15 kpl kiinteistöille asuinhuoneistoille yhteensä 149 kpl ja yhdelle kauppapaikalle isännöinnin jossa 4 kpl LH.

Yhtiön asuntojen käyttöaste ja vaihtuvuus

	1.1-31.8.2020	1.1-31.8.2019
Liikevaihtolaskenta	75,0%	82,0%
Laskennall. vuokratappio	142.598€	108.892€

Tyhjät asunnot 31.8	18 kpl	27 kpl
- yksiöt <40m ²	1 kpl	0 kpl
- kaksiot 45-60m ²	9 kpl	11 kpl
- kolmiot 70-80m ²	<u>8 kpl</u>	<u>16 kpl</u>

Huoneistojen käyttöaste 88,0% 83,0%

Käyttöaste on tasolla, jolla yhtiö juuri selviytyy ylläpidon velvoitteista.

Omistajaohjauksen ja yhtiön hallituksen tulisi ensivaiheessa keskittyä kiinteistöstrategia asiakirjaa apuna käyttäen tappiota aiheuttavien isojen huoneistokohteiden (pun.) poistamiseen ylläpitopiiristä, perustuen näiden kohteiden huono kysyntä, kuntoisuus ja kiint. ikäkaari/ piilevä korjausvelkamäärät.

Asuntojen asukasvaihtuvuus oli 7,38 % kun se edellisenä vuonna oli 18,06 %.

Asukasvaihtomäärää puolittuminen perustuu COVID-19 pandemian rajoitteista.

TULOSLASKELMA 1.1 - 31.8.2020

	<i>Tuloslaskelma</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>Tot. %</i>	<i>Ed. v. tot.</i>
	<i>1.1- 31.8.2020</i>	<i>1.1-31.8.2020</i>	<i>tav.100%</i>	<i>1.1-31.8.2019</i>
LIKEVAIHTO	EUR	EUR		EUR
Vuokrat	485 319	481 006	101	482 015
Käyttökorvaukset	38 774	32 617	119	35 410
Muut up.myyntituotto	19 495	25 913	75	19 783
LIKEVAIHTO YHT:	543 587	539 536	101	537 208
Henkilöstökulut	113 476	101 150	112	93 845
Poistot arviot per 8kk	82 933	82 933	100	76 283
Kiinteistöjen hoitokulut	264 460	341 006	78	340 731
Rahoitustuotot/kulut	10 708	14 389	74	9 016
TILIKAUDEN TULOS	72 010	58		17 333
Valtiokonttori lain. tot. lyh.				
	140 585			138 277

Muut tarkasteluajan up.myynti 9.432,66 € on kirjautunut jakson jälkeen kirjanpitoon.

Investoinnit ja panostukset lähitulevaisuudessa

Yhtiön hallitus tulee yhteistyössä omistajaohjauksen kanssa v.2020-2021 jatkotyöstämään yhtiön hallituksessa 10.9.2020 käsiteltyä asuinkiinteistöstrategia asiakirjaa. Yhtiön hallitus on sopinut tutustumiskierrospäivän 28.9.2020 kiinteistöille ed. main. tueksi. Edellinen kierros suoritettiin 6.8.2018 edellisen hallituksen aikana.

Kiinteistöstrategialla viitoitetaan kunnan alueella poistettavien (pun.), ylläpidettävien (vihr.) ja uudistustettavien (sin.) kiinteistöjen mm. määrät ja sijainnit. Samalla on suunnittelua-aikana yhteistyöllä omistajaohjauksen otettava kantaa Niska-liikelaitosyhtiön perusrakkakorjauksien- ja lainanhoidon rahoittamisvaihtoehtoihin.

6.2 VAALAN VESI JA LÄMPÖ OY

Liikevaihto on noin 10 000 € pienempi kuin vuosi sitten. Kaukolämmön alkuvuoden myynti on ollut n. 40 000 € pienempää kuin viime vuonna vastaavana aikana, mutta taas vesipuolella se on ollut n. 30 000 € suurempaa.

Lämpimätkö talvi näkyy kaukolämmön tuloksessa negatiivisena ja vesipuolen myyntitulot ovat olleet suuremmat edellisvuoteen verrattuna.

Vuosi, 1-8kk	2020	2019
Liikevaihto	885 386,24€	895 370,56 €
Tulos	9 722,23€	-61 540,33 €

Selvityksiä talouteen:

Lämmin talvi laskee kaukolämmön tulosta, mutta vesipuolen myyntitulot ovat olleet suurempia. Kaukolämmön myynti on laskenut viime vuoteen verrattuna noin 40 000 €.

Turvetta on ostettu suhteessa viime vuoteen enemmän ja tästä syystä on jouduttu maksamaan valmisteveroa n. 21 500 €, mutta öljyä ja pellettiä ei ole ostettu. Haketta on poltettu kesän ajan. Materiaaleihin ja palveluihin on tullut n. 60 000 € pudotus.

Palkkakulut ovat laskeneet hieman kevään henkilöstömuutoksien vuoksi.

Poistot ovat pienentyneet n. 20 000 €.

Arviointi ja suoritettut toimenpiteet-sarakkeissa käytetään värikoodeja:**Vihreä: valmis****Keltainen: aloitettu mutta kesken****Punainen: ei aloitettu**

Värvää koko laatikko ko. värillä ja kirjoita laatikon sisään perustelut toimenpiteelle.

Hallinto-osaston vuosisuunnitelma

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärki-hanke	Toimenpide 2020	Vastuutaho/t	Arviointimittarit	Arviointi ja suoritettut toimenpiteet
Vetovoimainen työpaikka					
Ammattitaitoinen henkilökunta	Aktiivinen ja asiantunteva rekrytointi	Alueellinen yhteistyö elinkeinojen kehittämisessä	Kunnanjohtaja Humanpolis Oy	Yrittäjien mieliala yhteistyöstä, työpaikkojen ja yritysten määrän kehitys	Avoimia työpaikkoja oli Vaalassa huhtikuussa 2020 58 kpl, missä on nousua vuoden takaiseen 346 %. Kuitenkin työttömien määrä on noussut vastaavasti 44 henkilöllä. Heistä 41 on lomautettuja. Vaalaan on perustettu 1-4/2020 6 yritystä ja lopetettu 3 yritystä. Toistaiseksi korona ei ole vaikuttanut vielä yritysten perustamisten

					määrään, koska viime vuonna samaan aikaan perustamisia on ollut 4 kpl. Yhtään konkurssia ei vielä alkuvuodelle Vaalaan ole tullut. Perustetut yritykset ovat toimialaltaan: Metsätalouden palvelut sekä koneurakointi 50% Muut eli konsultointi, luontohyvinvointi ja maansiirto 50% Koronakevään aikana yhteistyö yrittäjien kanssa ja erityisesti yritysneuvonta ja siihen liittyvä viestintä on korostunut, ja kunnalle tullut palaute tästä on ollut hyvää.
	Kaikille henkilöstöryhmille mahdollisuus oman alansa koulutukseen / tapaamisiin	Koulutussuunnitelmassa varaudutaan elinkeinojen henkilöstön yksilöllisiin koulutustarpeisiin ja oman tehtäväalueen osaamisen vahvistamiseen	Kunnanjohtaja Hallintojohtaja	Koulutuspäivien määrä	Koronatilan-teen vuoksi koulutukset on pidetty lähtökohtaisesti etänä. Poikkeusolojen päätyttyä koulutuksiin on osallistuttu

					myös paik- kanpäällä.
Esimiehillä on hyvä muutoksen johtamisen taito	Maakuntauudistukseen valmistautuminen	Valmistelutyöryhmissä mukanaolo, aktiivinen vuorovaikutus, lausuntojen antaminen Esimiespalaverit	Kunnanjohtaja Kunnanjohtaja		Hallitusohjelmassa mainittuihin, tulossa oleviin muutoksiin on valmistauduttu vuoden ensimmäisellä kolmanneksella koronasta huolimatta suhteellisen normaalisti.
Avoin keskustelukulttuuri ja mahdollisuus vaihtaa omaan työhön kunnassa	Kehityskeskustelujen uudistaminen	Kunnan uusi työhyvinvointihanke	Hallintojohtaja Hyvinvointijohtaja	Työtyytyväisyys ja -hyvinvointikyselyt, esimieskysely	Hanke on hyväksytty ja rekrytointi on parhaillaan käynnissä. Työntekijä aloittaa alustavasti 17.8.2020.
Henkilökunnan osaaminen on tunnistettu ja käytössä	Omaista organisaatiosta kartoitetaan osaamista osaamisvaikeuksiin	Tehtäväkuvien määrittely ja kehityskeskustelut	Hallintojohtaja ja muut osastojohtajat, kunnanjohtaja	Uudet tehtäväkuvat määriteltä	Tehtäväkuvia on täsmennetty palvelusuheteiden ja työllistämispalveluiden osalta. Kehityskeskustelut on pidetty lähes kaikille työntekijöille..
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva					
Kuntalaisten vaikuttamisen mahdollisuuksien parantaminen	Viestintä monipuolistuu	Kunta ottaa käyttöön kauppohenkilöiden ja vastaaviin sijoitetut infotaulut	Markkinointiviestijä	Taulut käytössä aktiivisena osana viestintää	Ei vielä aloitettu.
Vaala-hengen kasvattaminen	Kukoistavat pienyhteisöt	Yhteistyö ja sponsorointi elinvoimaa tuovissa tapahtumissa	Kunnanjohtaja	Näkyvyys yhteisöjen ja yritysten tapahtumissa	Yritysten ja tapahtumanjärjestäjien kanssa on tehty yhteistyötä normaalisti, ja

					sopimuksia kunnan näkyvyydestä tapahtumissa tehtiin alkuvuodesta. Kesän osalta suuret tapahtumat on Vaalassa kuitenkin koronasta johtuen peruttu. Näkyvyydessä on panostettu sähköiseen näkyvyyteen, ja kunnan toimesta koordinoidaan kesäksi vaalalaisten yritysten yhteismarkkinointia.
	Vaala-päivän kehittäminen	Yhteistyö yhdistysten ja yritysten kanssa Vaala-päivien suunnittelussa ja toteutuksessa	Markkinointiviestijä, hyvinvointijohtaja	Onnistuneet Vaala-päivät, kävijöiden palaute ja päivien näkyvyys	Vaala-päivien suunnittelu ja valmistelu käynnistyi heti alkuvuodesta, ja hyvinvointiosasto teki sopimuksen vaalalaisten järjestöjen kanssa tapahtuman järjestämisen organisoinnista. Koronasta johtuen tapahtuma on kuitenkin tältä kesältä jouduttu perumaan.
	Kotiseutuylipeys omista käyntikohteista ja luonnosta	Lamminahon talon toiminnan kehittäminen	Yhteistyö Museoviraston, Seenaatti-kiinteistöjen, Oulun	Lamminahon kävijämäärän kasvu	Lamminahon talo on koronasta ja talon hirsijumista

		nen ja markkinointi matkailun näkökulmasta	yliopiston ja Pohjois-Pohjanmaan museon kanssa		johtuvasta lattiaremontista johtuen suljettu. Lammilahon talon työryhmä on uitenkin kokoontunut aktiivisesti, ja toimintaa suunnitellaan eteenpäin.
	Oulujärven retkeilyalueen merkityksen tiedostaminen ja muiden retkeilykohteiden kehittäminen	Kunnan ylläpitämät reititöt kuntoon, Rokua Geoparkin ja Oulujärven retkeilyalueen tunnetuksi tekeminen	Kunnanjohtaja Tekninen osasto Humanpolis Oy markkinointiviestijä	Reitistöhaankeen edistymisen, Oulujärven ja Rokua Geoparkin näkyvyyden kasvu	Reitistöhaankee on jätetty, ja siitä on saatu alustava myönteinen rahoituspäätös. Haankeen täsmennyksien ja lopullisten päätösten jälkeen haankeen on määrä alkaa alkusyksystä 2020. Huhtikuussa aloittanut viestinnän asiantuntija on tehnyt tiivistä yhteistyötä Humanpolis Oy:n asiantuntijoiden kanssa Rokua Geoparkin näkyvyyden parantamiseksi.
Viihtyisä					
Viihtyisä elinympäristö	Vaalan taajaman julkisivu on viihtyisä	Taajaman julkisivujen kunnostushanke, uudisrakentaminen taajaman elinvoimaa	Kunnanjohtaja Tekninen johtaja	Taajaman toteutuneet viihtyisyysoimenpiteet, julkisivujen korjauk-	Vaalan keskustaajamassa on käynnissä ABC Vaalanportin uudisrakennushanke ja

		lisäävästi, istutusten ja valaistuksen kehittäminen, penkkien ja jäteastioiden lisääminen		set ja uudet rakennushankkeet	Vaalan Fysioterapian laajennushanke. Kunnan puolesta taajaman viihtyisyyteen panostettiin talvella erityisesti uudella jouluvalaistuksella.
Monipaikka-asumisen edellytykset paranevat	Työelämän murros hyödynnetään Vaalan hyväksi. Vaala onvetovoimainen etätyön ympäristö.	Yhteisöllisen etätyötilan ylläpito ja markkinointi yhdessä yrittäjäyhdistyksen kanssa	Kunnanjohtaja Markkinointiviestijä Vaalan Yrittäjät ry	Etätyötila aktiivikäytössä	Alkuvuodesta etätyötila on ollut avoinna ja aktiivisessa käytössä. Koronatilan myötä kunnanviraston etätyötila ei ole ollut käytössä viraston ollessa suljettuna.
Yritysmyyntien					
Olemme houkutteleva alue uusille yrityksille ja investoinneille	Suunnitelmallisen viestintä	Palkataan kuntaan kokoaikainen markkinointiviestijä. Viestintätiimin toimintaa kehitetään.	Kunnanjohtaja Hallintojohtaja Markkinointiviestijä	Viestintätiimi kokoontuu säännöllisesti, markkinointiviestijä palkataan	Viestinnän asiantuntija on aloittanut 1.4.2020. Viestintätiimin kehittäminen on aloitettu ja kehittäminen on jatkuva prosessi.
	Klusteriajattelu	Klusteriohjelman laadinta (matkailu, elintarvikesektori, kauppa)	Kumppanina Humanpolis Oy ja Vaalan yrittäjät	Klusteriohjelma valmis	Humanpolis Oy:n strategia-prosessi on käynnissä ja valmistuu syksyllä 2020. Elinkeinojen yhteistyömallin kehittyminen ja yhteisen klusteriohjelman laadinta on

					viivästynyt koronatilanteen takia.
	Alueen matkailun vetovoiman kasvu	Matkailun kehittämisseurannan toimenpide	Oulujokivarren kunnat, Humanpolis, alueen yritykset	Matkailun kehittämisseurannan edistetty	Matkailun kehittämisseurannan edistetty yhdessä Oulujokilaakson kuntien, Humanpolis Oy:n ja alueen yrittäjien kanssa. Vireillä on useita hankkeita ja suunnitelmia yksityisellä sektorilla suunnitelman tiimoilta. Kunta ja Metsähallitus ovat yhdessä valmisteilleet ja toteuttaneet infraan liittyviä edistämistoimia.
	Oulujärven matkailun kehittäminen	Yhteistyö Oulujärven alueella	Vaala, Paltamo, Kajaani, Humanpolis Oy, yritykset	Vaala ja Rokua Geopark mukana Oulujärven matkailun kehittämisessä	Koronakevät on tuonut haasteita matkailutoimialalle. Humanpoliksella käynnissä olevissa hankkeissa kansainväliseen matkailuun liittyvät toimenpiteet ovat käytännössä pysähtyneet, mutta kotimaan- ja lähimatkailun merkitys on selkeästi kasvussa.

	Matkailua ja kauppaa tukevia tapahtumia on ympäri vuoden ja niiden markkinoinnissa tehdään yhteistyötä.	Tuetaan ja kannustetaan yritysten tai yhteisöjen tuottamia tapahtumia.	Kunnanjohtaja, Alueen matkailuyritykset ja järjestöt, Humanpolis Oy.	Myönnetty avustukset ja yhteistoimintaosuudet, markkinointiyhteistyö	Yritysten ja tapahtumanjärjestäjien kanssa on tehty yhteistyötä normaalisti, ja sopimuksia kunnan näkyvyydestä tapahtumissa tehtiin alkuvuodesta. Kesän osalta suuret tapahtumat on Vaalassa kuitenkin koronasta johtuen peruttu. Näkyvyydessä on panostettu sähköiseen näkyvyyteen, ja kunnan toimesta koordinoitaan kesäksi vaalalaisten yritysten yhteismarkkinointia.
Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa	Paikallisen yritysneuvonnan tarjoaminen	Liitytään Oulun seudun Uusyrityskeskukseen. Säännöllinen yhteydenpito yrittäjien kanssa. Yrittäjien illan järjestäminen	Humanpolis Oy ja kunnan elinkeinopalvelut, Vaalan yrittäjät	Yhteydenpito ja vuorovaikutus yritysten kanssa on sujuvaa. Yrittäjien ilta järjestetty. Yksityisen sektorin työpaikkojen lukumäärä vuoden alussa ja lopussa. Yritysilmosto-mittari	Yhteydenpito ja vuorovaikutus yrittäjien kanssa on ollut tiivistä. Yrittäjien ilta on suunniteltu järjestettäväksi perinteisesti loppuvuodesta. Yritysilmosto-mittari julkaistaan kesällä 2020.

	Omistajavaihdosten onnistumisen tukeminen	Ollaan mukana Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien omistajanvaihdospalvelussa. Omistajavaihdostilanteet tulevat ajoissa palvelutarjoajien tietoon	Kunnanjohtaja Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät	Onnistuneet omistajavaihdokset	Vaalan kunta on sitoutunut Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien omistajanvaihdospalveluun, ja kunta on viestinyt palvelusta netti-sivuillaan ja somessa. Yritysten myynti-ilmoituksia on myös jaettu kunnan kanavilla. Omistajanvaihdosalvelua on käyttänyt alkuvuonna kolme vaalalaista yritystä, läpi menneitä vaihdoksia ei vielä ole.
	Yrittäjyyskasvatus osaksi arkea	Koulussa tarjotaan yrittäjyyskasvatusta osana opetusta	Sivistysjohtaja Humanpolis Oy	Toteutunut yrittäjyyskasvatus	Yrittäjyyskasvatus on integroitu osaksi oppiaineita, mm. yhteiskuntaoppiin. Yhteistyötä on tehty Rokua Geoparkin kanssa.
Olemme fiksu hankkija	Hankintaosaimisen parantaminen yrityksissä ja kunnassa ja Cloudia-järjestelmä on tehokkaassa käytössä	Markkinavuoropuheluiden lisääminen, hankintasuunnitelman julkistaminen, selvitetään ostodatan julkistamista Hankintaohjeen päivitys	Kunnanjohtaja Osastojohtajat Hallintojohtaja	Toteutuneet markkinavuoropuhelut ja kilpailutukset, julkistettu hankintasuunnitelma	Kunnan hankinnat on julkistettu hankintajärjestelmässä. Koronakriisin aikana kunnanhallitus päivitti pienhankintaohjeen hankintarajoja. Markkinavuoropuhelut käy-

					tiin hyvinvointikeskuksen rakennuskonsultin valinnassa.
Palvelukunta					
Saavutettavissa olevat lähipalvelut	Yrityspalvelut turvataan lähipalveluna	Hyvä yhteistyö yhteiskumppaneiden kanssa	Kunnanjohtaja Elinvoimalautakunta Kunnanhallitus	Yrityksen perustamiseen ja kehittämiseen tarjotaan palveluita Vaalassa	Oulun Seudun uusyrityskeskus on palvellut vaalalaisia yrittäjiä sekä Vaalassa, etäyhteyksillä että Oulussa.
Taloudellisesti vakaa fiksi omistaja		Talousarvio- prosessin muuttaminen	Hallinto- johtaja, hallintosihteeri, johtoryhmä		Uusi talousarvio-prosessi on testattu talousarvio-prosessin aloitusvaiheessa. Testaaminen ja kehittäminen jatkuu lopputalousarvio-prosessin aikana.
Korjausvelka hallinnassa	Retkeilyreitistö palvelee vapaa-aikaa ja matkailua	Laaditaan korjaussuunnitelma ja haetaan hanketta reitistöjen parantamiseksi ja kehittämiseksi	Tekniset palvelut Humanpolis Oy	Suunnitelma laadittu ja hankehakemus jätetty	Reitistöhanke on jätetty ja toimenpiteet reitistö- ja retkeilyinfran kunnostamiseksi ovat käynnistyneet sekä kunnan että Metsähallituksen toimesta.
	Yrityskiinteistöt	Kunnan kiinteistöstrategian toimeenpano	Tekniset palvelut Kunnanjohtaja	Kiinteistöstrategian mukaiset toimenpiteet vuodelle 2020	Kunnan kiinteistöstrategia hyväksyttiin helmikuussa, ja sitä on toimeenpantu teknisellä osastolla suunnitellusti. Kiinteistöstrategian vaihe 2, joka

					käsittelee asuinkiinteis- töjä, on valmis- telussa.
Tonttikauppa on aktiivista	Tonttien myyn- tiaste nousee	Tonttien mark- kinointiin pa- nostetaan, ja myymisessä hyödynnetään esimerkiksi huutokau- pat.comia. Al- oitetaan uusien yritystonttien kaavoittaminen	Tekninen johtaja Markkinointi- viestijä Kunnanjohtaja Humanpolis Oy	Myydyt tontit Tonttien näkyvyys	Tonttipörssi on nähtävillä uusituilla netti- sivuilla. Al- kuvuonna ei ole tehty tonteista kau- panvah- vistuksia, varauksia on kuitenkin tehty. Erityi- sesti ran- tatonteista tu- lee kyselyitä kuntaan, ja niiden tar- jontaa pitäisi tulevaisuu- dessa pystyä parantamaan.
Tytäryhtiöiden toiminta on tuloksekasta	Kehittämi- syhtiön rooli on selkeä suhteessa yri- tyksiin ja omistajaan	Alueellisen yhteistyön laa- jentaminen elinkeinojen kehittämisessä	Kunnanjohtaja Elinvoimalau- takunta Humanpolis Oy	Yhteistyön toi- mintamalli on muodostunut ja sen vaikut- tavuutta seur- ataan	Alueellisten elinkeinopalve- luiden toi- mintamalli ei ole vielä käyn- nistynyt. Ko- ronakevään myötä Human- polis Oy:n stra- tegiaprosessi on hieman viivästynyt, joskin ylimääräisen EAKR-raken- nerahastohaun käynnistyttyä valmisteltiin ja nopealla ai- kataululla haettiin yri- sten koronasta selviämiseen ja

					elinkeinopalveluiden yhtenäistämiseen tähtäävää hanketta, johon on kesäkuussa odotettavissa positiivinen rahoituspäätös.
Myönteisesti tunnettu					
Vaala- ja aluebrändien vahvistaminen (Geopark, Oulujärven matkailualue, Rokuan kansallispuisto, Oulujokivarsi)	Alueen viestinnän parantaminen	Viestintäsuunnitelman täytäntöönpano, kunnan suunnitelmallinen markkinointi- ja brändityö, sisäisen viestintätiimin aktiivinen toiminta	Johtoryhmä markkinointiviestijä	Näkyvyys	Viestinnän ja markkinoinnin palveluita on alkuvuonna ostettu Brandsteinilta, joka toteutti helmikuussa julkaistun kunnan nettisivu- ja brändiuudistuksen. Viestinnän asiantuntija aloitti huhtikuun alussa. Maaliskuun puolivälistä lähtien poikkeusoloviestintään on panostettu erityisen paljon, mistä on tullut myös poikkeuksellisen paljon myönteistä palautetta kuntaan niin valvovalta viranomaiselta, kuntalaisilta, yrittäjiltä kuin si-dosryhmiltäkin.

	Vaala: lähi- ja luomuruokapiitäjä	Kunnan lähi-ruokabrändin lanseeraus ja jalkautus	Johtoryhmä markkinointi- viestijä	Näkyvyys	Lähi-ruokabrändiin on brändiuidistuksen myötä valmis- teltu ja toteu- tettu oma kam- panja ja ulkoasu, jota ei kuitenkaan vielä ole lanseerattu.
	Tulomuut- topalvelu toi- mivat	Tulomuuttoe- site ja kirje käytössä	Johtoryhmä	Positiivinen palaute kun- taan muutta- jilta	Huhtikuun loppuun men- nessä kunnan väkiluku on kasvanut kuudella vuo- denvaihteeseen nähden. Muut- toliike on net- tovaikutuk- seltaan posi- tiivinen 19 henkilöä. Pa- lautetta ei muuttajilta ole erikseen kerä- tty, mutta ti- lastollisesti in- dikaattorit ovat pitkän aikavälin tar- kasteluun näh- den erittäin po- sitiiviset.

Hyvinvointiosaston vuosisuunnitelma

Hyvinvointiosaston tavoitteiden toteutumista arvioidaan hyvinvointikertomuksessa, joka on osavuosi- katsauksen liitteenä.

Yhteisöllinen ja hyvinvoiva: Meidän Vaala				
Hyvinvointiosaston toiminta kehittyy edelleen: ikäkausi- verkostojen suunnitelmallista työtä. Kirjaston palveluroolin kehittäminen.	Kuntastrategian, laajan hyvinvointikertomuksen ja erityisesti hyvinvointisuunnitelma 2020 mukainen toiminta. Erityisenä painopisteenä poikihallinnollisesti käynnistää kehittämistyö ikäihmisten kotona pärjäämisen tukemiseksi, yksinäisyyden lievittämiseksi, ehkäisevän päihdetyön kehittämiseksi sekä koulukiusaamiseen puuttumisen kehittämiseksi (SO)	toimenpiteet kirjataan vuosittaiseen hyvinvointisuunnitelmaan	Hyvinvointijohtaja + henkilöstö + muut osastot	vuosittainen seuranta- ja arviointiraportti sekä arviointi osavuosi- katsauksissa Arviointi hyvinvointikeskustelussa.

Sivistysosaston vuosisuunnitelma

Hallinto

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2020	Vastuutaho/t	Arviointimittarit	Arviointi ja suoritettavat toimenpiteet
Ammattitaitoinen henkilökunta	prosessien ja tehtäväkuvien selkiytys	Osaston henkilöstön kehittämispäivän (prosessit) järjestäminen	sivistysjohtaja	Kehittämispäivän järjestäminen ja kehityssuunnitelman tekeminen	Henkilöstön kehittämispäivä ei toteudu tänä vuonna.

Perusopetus Vaala

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2020	Vastuutaho/t	Arviointimittarit	Arviointi ja suoritettavat toimenpiteet

Vaala –hengen kasvattaminen	Yhteisöllisyys: Koko kylä kasvaa	Yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen: kodin ja koulun yhteistyö	koulukeskuksen rehtori, henkilökunta	Yhteisten tapahtumien järjestäminen	Yhteisiä tapahtumia ei järjestetä koronaan liittyvien ohjeistuksienvuoksi.
Kaikille ikäryhmille mielekästä tekemistä	Jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus	Koulujen kerhotoiminnan vakinaistaminen	koulukeskuksen rehtori	Koulujen kerhotoiminnan määrä	Joustavan koulupäivän ja kerhotoiminnan kehittäminen on hyvässä vauhdissa.
Turvallisuus	Turvallinen työ- ja opiskelu ympäristö	Turvallisuustietoisuuden ja -osaamisen lisääminen henkilökunnan koulutuksella.	koulukeskuksen rehtori, henkilökunta	toteutettujen koulutuksien määrä	Henkilöstölle järjestettiin turvallisuuskävely koulukeskukella.

Lukio

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2020	Vastuutaho/t	Arviointimittarit	Arviointi ja suoritettavat toimenpiteet
Saavutettavissa olevat ja laadukkaat lähipalvelut	Elinvoimainen, korkeatasoinen lähilukio	Imagon edelleen vahvistaminen, opiskelijoiden tukeminen	rehtori, henkilökunta	Opiskelijamäärätavoitteena 20-25 opiskelijaa / 1.vsk. Ilmaiset oppikirjat ja lukio-alaisten tuettu asuminen.	Vaalan lukioon tuli uusia opiskelijoita 27 henkilöä. Oppikirjat ovat maksuttomia ja tuettu asuminen on vakinaistettu.

Kansainväli- syys voima- varana	Kansainväli- nen toiminta osana nuoren kasvua ja koti- seutumyönteis- syyttä	Erilaisissa kan- sainvälisissä hankkeiden to- teutus moni- puolistaa ope- tusta ja op- pimista sekä lisää kotiseudun tuntemista ja ar- vostusta	rehtori, kv – toiminnasta vastaavat opettajat	Kansainväliset hankkeet.	Tavoitteet ovat to- teutuneet ja lukio on ollut mukana erilai- sissa KV – hankkeissa, kuten Euros- cola ja Eras- mus –il- maston- muutoshanke. Hankkeisiin liityvät matkat on jouduttu perumaan.
---------------------------------------	---	--	--	-----------------------------	---

Kansalaisopisto

Tavoite 2025	Valtuustok- auden kärki- hanke	Toimenpide 2020	Vastuutaho /t	Arviointimitta- rit	Arviointi ja su- oritettut toi- menpiteet
Saavutettavissa olevat ja laadukkaat lähipalvelut	Elinikäisellä oppimisella tuetaan koko- naisvaltaista hyvinvointia	Laadukas ja moni- puolinen kurssitar- jonta.	rehtori	Kurssilaisten määrä	Tavoitteeseen on päästy ja kurssitoivei- siin on pystytty vas- taamaan.
Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa	Paikallisen yritysneuvon- nan ja koulutuksen tarjoaminen	Kansalaisopisto huomioi kurssitoi- veet	rehtori	Kurssien jär- jestäminen ky- synnän mukaan	Kurssitoiveet on huomioitu.
Paikallinen työikäinen väestö on osaavaa	työllistymis- mahdol- lisuuksien pa- rantaminen lisääntyneen	Työvoimapolitiittis- ten / työllisyys- koulutusten jär- jestämismahdol- lisuuksien sel- vittäminen	rehtori	Kurssien jär- jestäminen tar- peen mukaan	Ei ole eden- nyt.

	osaamisen myötä				
Kaikille ikäryhmille löytyy mielekästä vapaa-ajan-toimintaa	Oulujärven Kansalaisopisto huomioi eri ikäryhmien tarpeet kurssitarjonnassa	Opetustarjonnassa huomioidaan eri ikäryhmät ja eri-tyisryhmät. Kansalaisopiston toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kuntalaisten aktiivisuutta	rehtori	Asiakaspalaute, kurssien määrä ja monipuolisuus	Opetustarjonnassa on huomioitu eri ikäryhmät. Toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kuntalaisten aktiivisuutta.

Varhaiskasvatus

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2019	Vastuutaho/t	Arviointimittarit	Arviointi ja suoritettut toimenpiteet
Omien palvelujen laatu Ammattitaitoisten henkilökunta	Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut Kaikille henkilöstöryhmille mahdollisuus oman alansa koulutukseen / tapaamisiin. Aktiivinen ja asiantunteva rekrytointi	Varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen. Täydennyskoulutuksen järjestäminen Työtapojen kehittäminen Yhteisöllisen ilmapiirin tavoittelemine	varhaiskasvatus, sivistysjohtaja, hyvinvointilautakunta	Henkilöstön itsearviointi. Pätevä henkilöstö. Itsearviointi ja asiakaspalaute.	Henkilöstö pätevää. Itsearviointi tulossa syksyllä.
Kukaan ei ole yksin	Lapsiperheet saavat tarvittaessa tukea varhaisessa vaiheessa	"Lapsen tuen polku" ja "Lapset puheeksi"-menetelmät käytössä. Vanhempain koulu	varhaiskasvatus, Oulunkaaren perhepalvelut	Keskustelujen määrä, huoltajien ja henkilöstön kokemukset	Menetelmiä ei ole käytetty alkuvuonna.
Vaala-hengen kasvataminen	Koko kylä kasvatetaan	Kannustetaan ja tuetaan lasten kehittyviä osallistumisen taitoja.	varhaiskasvatus	Tiedottamisen onnistu-	Tiedotus aktiivista.

		Huoltajien osallistaminen.		minen. Osallistujien määrä.	
--	--	----------------------------	--	-----------------------------	--

Tekninen osasto

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2020	Vastuutaho/t	Arviointimittarit	Arviointi ja suoritettujen toimenpiteet
Kansainvälisyys on voimavara	EU-hankerahoitusta hyödynnetään tehokkaasti	Reagoinnit hankemahdollisuuksiin	Elinkeinopalvelut	Saadut hankerahoitukset ja niiden tulokset	Kiloniemen kalasataman kunnostus valmistumassa, Oumo-hankesuunnittelupäätös saatu, Oulujokilaakson uudistuvat retkeilyreitit hankehakemus lähetetty.
Viihtyisä ja liikkumaan kannustava elinympäristö	Vaalan taajaman julkisivu on viihtyisä. Koulurakennukset ovat hyvässä ja terveellisessä kunnossa. Retkeilyreitistö palvelee vapaa-aikaa ja matkailua.	Sisäilmaselvitykset. Työergonomiatarkastelu. Uudisrakentaminen.	Tekniset palvelut, sisäilmajohtoryhmä	Hyvinvointikysely uusitaan 2020, kyselyn tulokset, hyvinvointikertomus. Työhyvinvointikyselyn tulokset, sairaspaisaolojen kehittyminen, riskikartoituksen tulokset.	Sisäilmatutkimuksia, toimenpiteitä jatkettu ja jatkuu. Toimistokalusteita uusittu toimistohenkilöstölle. Hyvinvointikeskuksen hankesuunnittelu valmistumassa.
Omat palvelut ovat sujuvia ja laadukkaita	Digitalisaation ja sähköisen asiointin mahdollisuuksien hyödyntäminen. Palveluprosessit käydään läpi, kuvataan ja tehdään jouheviksi	Palveluprosessit käydään läpi, kuvataan ja tehdään jouheviksi	Tekniset palvelut, johtoryhmä	Toteutettu muutos	Otettu käyttöön sähköinen lupajärjestelmä.

Kuntalaiset kokevat voivansa vaikuttaa	Asiakkaat mukana suunnittelemassa palveluja	Järjestetään osallistamismahdollisuuksia	Vastuualuejohtajat	Hyvinvointikysely uusitaan 2020, kyselyn tulokset, hyvinvointikertomus	Otettu mukaan Hyke-projektin suunnitteluun kuntalaisten ehdotuksia. Kuulutuksia ja nähtävillä oloja mielipiteiden esittämistä varten.
Olemme fiksu hankkija	Vaalan kunnan elintarvikkeiden hankinnoissa lähiruuan osuus pysyy samana tai kasvaa. Hankintaosaamisen parantaminen yrityksissä ja kunnassa ja Cloudiajärjestelmä on tehokkaassa käytössä	Tehdään mm. ruokapalveluiden selvitystyö Muhoksen ja Utajärven kunnan kanssa.	Ruokapalvelut Hallintojohtaja/hankintavastaava	Onnistuneet hankinnat, lähiruokahankintojen määrä	Ruokapalveluissa tehtiin konsultin avustuksella selvitystyö Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kuntien ruokapalveluiden yhteistyöhön liittyen. Hyväksytty.